

VÝROČNÁ SPRÁVA VOJENSKÉHO HISTORICKÉHO ÚSTAVU ZA ROK 2014

verejný odpočet sa uskutoční 5. mája 2015 o 09.00 h v zasadačke VHÚ na Krajnej 27 v Bratislave

1. IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE

Názov organizácie: **Vojenský historický ústav**
Sídlo organizácie: **Bratislava, Krajná 27 (PSČ 821 04)**
Rezort: **Ministerstvo obrany SR**
Forma hospodárenia: **štátna rozpočtová organizácia**
Riaditeľ: **plk. Mgr. Miloslav ČAPLOVIČ, PhD.**

Členovia vedenia:

Riaditeľ odboru VHV
- zástupca riaditeľa VHÚ: **PhDr. Peter ŠUMICHRASŤ, PhD.**

Riaditeľ VHM: **mjr. Mgr. Adrián TOMISKIN**

Riaditeľ VHA: **Mgr. Peter KRALČÁK, PhD.**

Vedúca skupiny finančného zabezpečenia VHÚ: **Mária MINÁRIKOVÁ** do 28. 2. 2014

Vedúca skupiny finančného a personálneho zabezpečenia VHÚ: **Mgr. Alena BALÁŽIKOVÁ** od 1. 5. 2014

Vedúci oddelenia logistického zabezpečenia a služieb VHÚ: **RSDr. Anton VAJDA** do 31. 1. 2014
Mgr. Andrea VOJTÁŠOVÁ 3. 3. – 2. 6. 2014
Ing. Štefan KUKUMBERG od 1. 7. 2014

**KONTAKTNÉ ADRESY,
TELEFONICKÉ A FAXOVÉ SPOJENIE**

VOJENSKÝ HISTORICKÝ ÚSTAV („VHÚ“)

Krajná 27

821 04 Bratislava

tel./02/48207703, fax./02/48207719

vhu@vhu.sk

ODBOR VOJENSKOHISTORICKÝCH VÝSKUMOV VHÚ („O VH V VHÚ“)

Krajná 27

821 04 Bratislava

tel./02/48207703, fax./02/48207719

ovhv@vhu.sk

VOJENSKÝ HISTORICKÝ ARCHÍV („VHA“)

Krajná 27

821 04 Bratislava

tel./fax./02/48207720

vha@vhu.sk

VOJENSKÉ HISTORICKÉ MÚZEUM („VHM“)

Orviská cesta, LDS F-6

921 01 Piešťany

tel./033/7913804 ,fax 033/7913854

vhmpiestany@vhu.sk

MÚZEJNÉ ODDELENIE SVIDNÍK VHM

Bardejovská 14

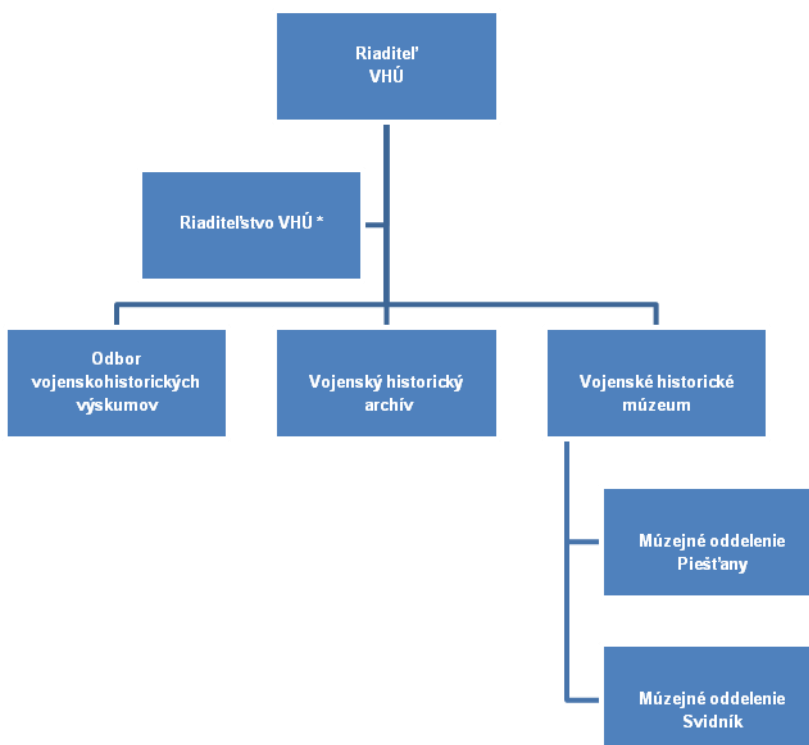
089 01 Svidník

tel. 054/7521398

vhmsvidnik@vhu.sk

Vojenský historický ústav ("VHÚ") bol zriadený rozkazom ministra obrany SR (RMO) č. 27 z 26. apríla 1994 s účinnosťou od 1. mája 1994 ako vedecko-výskumné, archívne a múzejné zariadenie Ministerstva obrany SR pre oblasť vojenskej histórie. Zriaďovacou listinou č. 50 021/1997 a RMO č. 99/1997 bol s účinnosťou od 1. januára 1998 transformovaný a zriadený ako štátna rozpočtová organizácia.

ORGANIZAČNÁ ŠTRUKTÚRA VHÚ

* Riaditeľstvo VHÚ Bratislava:

- vedúci starší dôstojník – špecialista VHÚ
- samostatný referent – technik BOZP VHÚ
- odborný referent (VS) VHÚ
- oddelenie logistického zabezpečenia a služieb VHÚ
- skupina finančného zabezpečenia VHÚ

Dislokácia pracovísk VHÚ:

Bratislava

- riaditeľstvo VHÚ
- Odbor vojenskohistorických výskumov
- Vojenský historický archív

Piešťany

- Vojenské historické múzeum (riaditeľstvo, múzejné oddelenie)

Svidník

- múzejné oddelenie Vojenského historického múzea

2. POSLANIE A STREDNODOBÝ VÝHLAD VHÚ

2.1 POSLANIE VHÚ

A/ zabezpečovať rozvoj

- ▶ slovenskej vojenskej historickej vedy v súlade so štátnou vednou politikou a koncepciou rozvoja vojenskej vedy,
- ▶ vojenského archívniectva v súlade so zákonom č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhláškou Ministerstva vnútra SR č. 628/2002 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- ▶ vojenského múzejníctva v súlade so zákonom č. 206/2009 Z. z. o múzeách a galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty, ako aj o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, s vyhláškou Ministerstva kultúry SR č. 523/2009 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o základných odborných činnostiach v múzeu alebo v galérii a o evidencii predmetov kultúrnej hodnoty, ako aj Deklaráciou Národnej rady SR o ochrane kultúrneho dedičstva (zbierka zákonov SR č. 91/2001 Z. z., čiastka 39), s uznesením vlády SR č. 147 z 3. apríla 2013 k návrhu stratégie rozvoja múzeí a galérií v Slovenskej republike do roku 2018,
- ▶ špecializovanej vedeckej knižnice a knižničných služieb v súlade so zákonom č. 183/2000 Z. z. o knižniciach, o doplnení zákona č. 27/1987 Zb. o štátnej pamiatkovej starostlivosti a o zmene a doplnení zákona z. 68/1997 Z. z. o Matici slovenskej v znení neskorších predpisov,
- ▶ vojenskohistorických služieb,
- ▶ všestrannej starostlivosti o národné kultúrne pamiatky a kultúrne pamiatky v správe VHÚ v súlade so zákonom č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov a zákonom č. 130/2005 Z. z. o vojnových hrobách v znení neskorších predpisov.

B/ realizovať súčinnosť aktivít so zložkami MO SR pri zabezpečovaní

- uznesení vlády SR z oblasti ochrany a revitalizácie národného kultúrneho dedičstva v rezorte ministerstva obrany,
- priebežnej realizácie Protokolu medzi Ministerstvom obrany SR a Ministerstvom obrany ČR o rozdelení archívnych fondov a spisových celkov Československej armády a ich spoločnom využívaní z 26. októbra 1995,
- zastupovania Ministerstva obrany SR v komisii Ministerstva vnútra SR na prípravu dvojstranných medzištátnych dohôd o vojnových hrobách,
- odborného dohľadu nad vyradovaním registratúrnych záznamov v rezorte ministerstva obrany,
- spracovania návrhov rozkazov prezidenta SR k historickým výročiam, ako aj činnosti Rady pre vojenskú symboliku Ministerstva obrany SR,
- spracovania návrhov vystúpení ministra obrany na podujatiach súvisiacich s vojenskohistorickou problematikou (historické výročia, stretnutia s účastníkmi odboja a veteránmi),
- spracovania návrhov odpovedí na žiadosti a návrhy adresované ministromi obrany SR, vzťahujúce sa na oblasť vojenských dejín a tradícií, resp. realizovať ich priame vybavovanie,

- spracovania odborných stanovísk k návrhom na povyšovanie účastníkov národného boja za oslobodenie,
- vojenského vzdelávania a výchovy (publikačná činnosť, prednášky),
- zriaďovania siení cti a slávy (odborná, metodická a materiálna pomoc),
- udeľovania čestných a historických názvov vojenským útvarom (odborné stanoviská),
- tvorby vojenskej symboliky (odborné stanoviská, návrhy).

2.2 PÔSOBNOSŤ A ÚLOHY ODBORNÝCH ORGANIZAČNÝCH ZLOŽIEK VHÚ

ODBOR VOJENSKOHISTORICKÝCH VÝSKUMOV

Špecializovaná zložka VHÚ pre vedecký výskum a spracovávanie dejín vojenstva a vojenských dejín Slovenska od najstarších čias po súčasnosť. Zodpovedá za rozvoj slovenskej vojenskej historickej vedy a prezentáciu jej výsledkov na Slovensku i v zahraničí, za rozvíjanie spolupráce s príbuznými vedeckými pracoviskami Slovenskej akadémie vied, vysokými školami na Slovensku a medzinárodnej vedeckej spolupráce v oblasti vojenskej historickej vedy.

Hlavné úlohy odboru:

- zabezpečovať špecializovaný základný a aplikovaný vojenskohistorický výskum,
- riešiť metodické a metodologické otázky slovenskej vojenskej historickej vedy,
- spracovávať výsledky výskumu vo forme syntetických prác, monografií, štúdií, vedeckých statí, referátov, podkladov a expertíz,
- popularizovať vojenské dejiny Slovenska odbornými článkami, prednáškovou činnosťou, besedami a rôznymi formami prezentácie v tlačových a elektronických médiách.

VOJENSKÝ HISTORICKÝ ARCHÍV

VHA je v zmysle zákona č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov verejným štátnym archívom, začleneným do skupiny špecializovaných verejných archívov. V systéme vojenského archívnictva a registratúr má postavenie konečného archívu s celoštátnou pôsobnosťou. Jeho súbory archívnych dokumentov, archívnych fondov a archívnych zbierok sú súčasťou archívneho dedičstva Slovenskej republiky.

Vojenský historický archív (“VHA”):

- sústreďuje a uchováva písomné archívne dokumenty a iné formy záznamov trvalej dokumentačnej hodnoty, ktoré vznikli činnosťou vojenských ústredných orgánov, vojenských veliteľstiev, vojenských útvarov, inštitúcií a zariadení, ktoré v minulosti mali alebo v súčasnosti majú sídlo na území Slovenska, t. j. k. rakúsko-uhorskej armády do roku 1918, česko-slovenskej

armády v rokoch 1918 – 1939, slovenskej armády v rokoch 1939 – 1945, česko-slovenskej armády v rokoch 1945 – 1992 a Armády (ozbrojených síl) SR po roku 1993, zabezpečuje ich uloženie, ochranu, ošetrovanie, odborné spracovanie a sprístupňovanie,

- ochraňuje archívne dokumenty, ktoré vznikli činnosťou orgánov a osobností prvého a druhého česko-slovenského odboja (1914 – 1918, 1939 – 1945), ako aj ďalšie písomnosti, archívne a špeciálne zbierky týkajúce sa vojenských dejín Slovenska, kmeňové doklady vojenských osôb (vojakov a poddôstojníkov od ročníka narodenia 1911),

- zhromažďuje a uchováva historické vojenské predpisy, fotografie, vojensko-historické a vojenskoodborné práce, filmy, mikrofilmy, mapy a rôzne tlačoviny,

- preberá od Vojenského archívu – centrálnej registratúry MO SR spisové fondy a celky po uplynutí príslušnej lehoty uloženia, uskutočňuje dohľad nad vyradovacím konaním registratúrnych záznamov vo Vojenskom archíve – centrálnej registratúre MO SR a vo všetkých útvaroch ozbrojených síl SR,

- rozvíja spoluprácu s archívami na území SR, ako aj s pracoviskami Vojenského ústredného archívu Armády ČR v Prahe a Olomouci, ako aj s ďalšími špecializovanými archívami (napr. Maďarská republika, Spojené štáty americké, Belgické kráľovstvo...).

Hlavné úlohy VHA:

- vykonávať predarchívnu starostlivosť a preberať archívne dokumenty od ich pôvodcu alebo vlastníka,
- evidovať archívne dokumenty, ktoré archív prebral, udržiavať evidenciu v súlade so skutočným stavom a oznamovať zmeny v evidencii,
- ochraňovať archívne dokumenty,
- sprístupňovať archívne dokumenty, vrátane vypracúvania archívnych pomôcok,
- umožňovať výkon štátneho odborného dozoru,
- umožňovať prístup k archívnym dokumentom, archívnym pomôckam a evidencii archívnych dokumentov,
- vypracúvať program vyhotovovania konzervačných kópií archívnych dokumentov,
- poskytovať archívne služby.

VOJENSKÉ HISTORICKÉ MÚZEUM

VHM je štátne múzeum zriadené v súlade so zákonom č. 206/2009 Z. z. o múzeách a galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty, ako aj o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov a zaregistrované na Ministerstve kultúry SR (registračná listina č. MK: 2156/98 – 400) ako špecializované štátne múzeum s celoslovenskou pôsobnosťou.

Odborné zameranie a špecializácia VHM v zmysle ustanovení registračnej listiny spočíva v zhromažďovaní, odbornom spracovaní a sprístupňovaní zbierkových predmetov dokumentujúcich dejiny vojenstva a vojenské dejiny

Slovenska. V oblasti svojej špecializácie voči iným múzeám plní funkciu metodického centra.

Hlavné úlohy VHM:

- akvizičná činnosť v oblasti svojej špecializácie,
- vedenie odbornej evidencie:
  - chronologická evidencia – 1. stupeň,
  - katalogizácia – 2. stupeň,
- zabezpečovanie všestrannej ochrany a bezpečnosti budov a priestorov, v ktorých sú zbierkové predmety uložené,
- odborná ochrana zbierkových predmetov, ich základné ošetrovanie, konzervovanie a reštaurovanie,
- preventívna ochrana a odborné uloženie zbierkových predmetov,
- ochrana zbierkových predmetov pri ich premiestňovaní, sprístupňovaní a využívaní,
- kategorizácia zbierkových predmetov,
- revízia zbierkových predmetov,
- poskytovanie údajov do centrálnej evidencie zbierkových predmetov,
- využívanie a sprístupňovanie zbierkových predmetov formou:
  - stálych expozícií,
  - dlhodobých, krátkodobých a putovných výstav,
  - publikačnej a edičnej činnosti,
  - kultúrno-vzdelávacích aktivít,
  - vedeckovýskumnej činnosti,
- zabezpečovanie základnej ochrany národných kultúrnych pamiatok vojnových cintorínov s pamätníkmi na Dukle a vo Svidníku, kultúrnej pamiatky v Tokajíku a objektov areálu VHM v zmysle vyhlášky č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov a zákona č. 130/2005 Z. z. o vojnových hroboch v znení neskorších predpisov.

2.3 STREDNODOBÝ VÝHLAD VHÚ

Priority:

- ▶ rozvíjať VHÚ ako inštitúciu efektívne integrujúcu špecializované vojensko-historické pracoviská rezortu ministerstva obrany a dosahujúcu vo vojenskej historickej vede, vojenskom archívnictve a múzejníctve výsledky porovnateľné s inštitúciami obdobného zamerania v Slovenskej republike i v zahraničí;
- ▶ zabezpečovať rozvoj slovenskej vojenskej historickej vedy ako systému poskytujúceho najnovšie poznatky z vojenskej histórie pre potreby vzdelávania a výchovy;
- ▶ dobudovaním nových depozitov skvalitniť komplexnú odbornú starostlivosť o archívne dokumenty, zvýšiť úroveň ich odborného spracúvania a poskytovania archívnych služieb;
- ▶ v rámci pridelených rozpočtových prostriedkov v podmienkach VHM usilovať sa o splnenie strategických cieľov; stratégiu rozvoja múzeí a galérií v Slovenskej republike do roku 2018, pokračovať vo výstavbe VHM tak, aby svojim kultúrno-vzdelávacím a výchovným pôsobením bolo schopné efektívne prispievať k poznávaniu a popularizácii vojenských dejín Slovenska;

- ▶ pokračovať v rozvíjaní spolupráce s vojensko-historickými inštitúciami Severoatlantickej aliancie aktívnou účasťou na práci Euroatlantickej pracovnej skupiny pre štúdium vojnových konfliktov (CSWG), i na základe rozvoja dvojstrannej spolupráce s vojensko-historickými inštitúciami jeho členských krajín, aktívne pôsobiť v Medzinárodnej komisii pre vojenské dejiny (C.I.H.M.);
- ▶ pokračovať v skvalitňovaní technického a materiálneho vybavenia pracovísk VHÚ s dôrazom na postupné budovanie automatizovaného systému uloženia, spracovávania, vyhľadávania a poskytovania vedeckých, archívnych a múzejných informácií.

A/ V oblasti vedecko-výskumnej činnosti

- ▶ základný vedecký výskum rozvíjať v súlade s dlhodobým programom výskumu, konkretizovaným v projektoch výskumu, ako systematickú činnosť s cieľom rozšíriť poznatky o dejinách vojen a ozbrojených konfliktov, vývoji armády, vojenského umenia, vojensko-teoretického myslenia, zbraní a vojenskej techniky;
- ▶ zvýšiť podiel základného výskumu vojenských dejín Slovenska v období po skončení druhej svetovej vojny;
- ▶ vstupovať do celoštátnych vedeckých projektov garantovaných Slovenskou akadémiou vied, resp. jej Historickým ústavom a sektorom univerzít a vysokých škôl;
- ▶ intenzívnejšie rozvíjať medzinárodnú spoluprácu na báze riešenia spoločných vedeckých projektov s partnerskými organizáciami a inštitúciami doma i v zahraničí;
- ▶ usilovať sa o účinnejšie prepojenie základného a aplikovaného výskumu s vyústením do efektívneho využívania ich výsledkov v spoločenskej praxi pri formovaní historického vedomia občanov, ich pozitívneho vzťahu k ozbrojeným silám a pri skvalitňovaní procesu vzdelávania a výchovy príslušníkov Ozbrojených síl SR.

B/ V archívnej činnosti

- ▶ skvalitniť podmienky uloženia ochrany archívnych fondov a zbierok;
- ▶ zvýšiť kvalitu spracovávania odbornej evidencie archívnych dokumentov a archívnych pomôcok (inventáre, katalógy);
- ▶ skvalitniť informovanie verejnosti o archívnych fondoch a zbierkach prostredníctvom publikovania informačných správ (po ukončení archívneho spracovania fondu alebo zbierky);
- ▶ vytvoriť technické podmienky na spracovávanie archívnych materiálov na elektronických nosičoch;
- ▶ vytvárať podmienky na postupné reštaurovanie a konzervovanie poškodených archívnych dokumentov s uprednostnením archívnych dokumentov I. a II. kategórie,
- ▶ vytvárať špeciálne zbierky slovacikálnych militárií získaných zo zahraničných archívov.

C/ V múzejnej činnosti

- ▶ v činnosti komisie na tvorbu zbierok sústrediť pozornosť na získavanie zbierkových predmetov z obdobia 18. – 20. storočia;

- ▶ doplnením a modernizáciou technického vybavenia pracovísk vytvoriť podmienky na spracovávanie múzejnej evidencie v elektronickej forme a na skvalitnenie odbornej ochrany zbierkových predmetov;
- ▶ zvýšiť úroveň múzejnej komunikácie s verejnosťou prostredníctvom múzejných prezentačných prostriedkov;
- ▶ skvalitniť odbornú spoluprácu s múzeami, ktoré disponujú predmetmi dokumentujúcimi vývoj vojenstva a so Zväzom múzeí na Slovensku.

D/ V personálnej oblasti

- ▶ zvyšovať kvalifikáciu vedeckých pracovníkov formou doktorandského štúdia a získavania vedeckých kvalifikačných stupňov;
- ▶ zvyšovať kvalifikáciu múzejných a archívnych pracovníkov formou špecializovaných kurzov a školení;
- ▶ usilovať sa o zvýšenie, resp. udržanie plánovaných tabuľkových počtov VHÚ tak, aby bol schopný požadovaným spôsobom plniť úlohy vyplývajúce zo všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti múzejníctva a archívniectva.

3. KONTRAKT ORGANIZÁCIE S ÚSTREDNÝM ORGÁNOM A JEHO PLNENIE

Vzhľadom na skutočnosť, že VHÚ nemá uzavretý kontrakt podľa Návrhu opatrení na vypracúvanie kontraktov medzi ústrednými orgánmi a organizáciami v ich pôsobnosti (materiál schválený uznesením vlády SR č. 1067 z 20. 12. 2000), túto časť výročnej správy nevypracúva.

4. ČINNOSŤ VHÚ A JEHO NÁKLADY

VHÚ komplexne riadi, všestranne zabezpečuje a koordinuje činnosť troch vojenskohistorických pracovísk:

- vedecko-výskumného (Odbor vojenskohistorických výskumov),
- archívneho (Vojenský historický archív),
- múzejného (Vojenské historické múzeum).

4. 1 Hlavné činnosti VHÚ

- a)** základný a aplikovaný výskum v oblasti vojenských dejín Slovenska;
- b)** realizácia výsledkov vedeckej a odbornej práce v odborných domácich i zahraničných časopisoch a publikáciách prostredníctvom vlastnej edičnej činnosti, referátov na vedeckých podujatiach doma i v zahraničí, bibliografickej, vedecko-informačnej, archívnej služby a výstavnej činnosti;
- c)** zhromažďovanie, ochrana, odborné spracovávanie a sprístupňovanie písomných a hmotných pamiatok z dejín vojenstva, vojenských dejín Slovenska a Slovákov od najstarších čias až po súčasnosť;
- d)** spracovávanie odborných expertíz a podkladov pre nadriadené zložky rezortu ministerstva obrany, ústredné orgány štátnej správy;
- e)** nadobúdanie, odborná evidencia a ochrana múzejných zbierkových predmetov, vytváranie sprievodnej odbornej dokumentácie;

- f) využívanie, sprístupňovanie a prezentácia zbierkových predmetov formou expozičnej, výstavníckej, publikačnej, kultúrno-vzdelávacej a osvetovej činnosti;
- g) uchovávanie archívnych dokumentov, t. j. písomností a iných foriem záznamov trvalej hodnoty pochádzajúcich z činnosti Ministerstva obrany SR, Generálneho štábu OS SR, vojenských veliteľstiev a telies, ktoré mali alebo majú sídlo na území Slovenska, odhliadnuc od formy štátneho útvaru;
- h) budovanie špecializovanej vedeckej knižnice;
- i) rozvíjanie spolupráce s pracoviskami a stavovskými organizáciami príbuzných vedných odborov, s vysokými školami, múzeami a archívmi na území SR;
- j) spolupráca so zahraničnými inštitúciami a medzinárodnými organizáciami podobného odborného zamerania, rozvíjanie medzinárodnej spolupráce vo vede a výskume, v archívnej a múzejnej oblasti, najmä v rámci C.I.H.M. (Medzinárodný výbor pre vojenskú históriu) a Euroatlantickej pracovnej skupiny pre štúdium vojnových konfliktov (CSWG),
- k) vydávanie odborného časopisu *Vojenská história*;
- l) zabezpečovanie ochrany a využívania areálov národných kultúrnych pamiatok – vojnových cintorínov s pamätníkmi na Dukle a vo Svidníku, pamätného miesta v Tokajíku a vojnového cintorína nemeckých vojakov v Hunkovciach.

4.2. Produkty VHÚ

- ◆ Publikácie (syntézy, monografie, zborníky), časopis *Vojenská história*, vedecké konferencie, sympóziá, semináre, vedecké štúdie, referáty, prednášky, odborné expertízy, posudky, podkladové materiály, vedecko-informačné a vojensko-historické služby, konzultačná činnosť.
- ◆ Archívne fondy, archívne pomôcky, archívne služby a správne úkony (vybavovanie žiadostí – odpisy archívnych dokumentov, výpisy z nich, potvrdenia, atď.), vyradovacie konanie.
- ◆ Fondy múzejných zbierkových predmetov, odborná múzejná evidencia, stále múzejne expozície vo Svidníku a v Piešťanoch, krátkodobé výstavy, metodická a materiálna pomoc vojenským telesám pri zriaďovaní siení cti a slávy.
- ◆ Údržba, konzervovanie, opravy a rekonštrukcie objektov národných kultúrnych pamiatok na Dukle a vo Svidníku, kultúrnych pamiatok v Tokajíku, Hunkovciach a Piešťanoch, ich sprístupňovanie verejnosti.

4.3. Náklady na činnosť VHÚ

Náklady VHÚ na realizáciu činnosti v rámci jeho pôsobnosti, ako vedecko-výskumného, archívneho a múzejného zariadenia Ministerstva obrany SR pre oblasť vojenskej histórie, sú podrobne rozpracované v kapitole 5 „*Rozpočet organizácie*“.

5. ROZPOČET ORGANIZÁCIE

5.1. PLNENIE ZÁVÄZNÝCH UKAZOVATEĽOV ROZPOČTU

5.1.1 Zhodnotenie zamestnanosti

Schválené priemerne evidenčné počty:

- profesionálnych vojakov: 3
- zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme: 62

Skutočné priemerne evidenčné počty:

- profesionálnych vojakov: 2,9
- zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme: 61

Tab. Prehľad dočasnej práceneschopnosti profesionálnych vojakov:

Doba práceneschopnosti	Počet poberateľov / počet dní
Práceneschopnosť do 10 dní	2/28
Práceneschopnosť nad 10 – 21 dní	0
Práceneschopnosť nad 21 dní	1/25

Tab. Prehľad dočasnej práceneschopnosti zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme:

Doba práceneschopnosti	Počet poberateľov / počet dní
Práceneschopnosť do 10 dní	6/56
Práceneschopnosť nad 10 – 21 dní	5/124
Práceneschopnosť nad 21 dní	8/795

5.1.2 Rozpis záväzných ukazovateľov rozpočtových prostriedkov

Rozpis záväzných ukazovateľov rozpočtových prostriedkov na rok 2014, ktorý bol VHÚ pridelený sekciou ekonomiky Ministerstva obrany SR („SEEK MO SR“).

	v €
PRÍJMY SPOLU	12 000
VÝDAVKY SPOLU	1 274 171
I. BEŽNÉ VÝDAVKY /600/	1 284 171
1. Limit miezd, platov, služobných príjmov a OOV /610/	615 243
2. Poistné a príspevok NÚP /620/	233 418
3. Tovary a ostatné služby /630/	408 142
4. Bežné transfery /640/	27 368
II. KAPITÁLOVÉ VÝDAVKY /700/	0

5.1.3 Rozpočtové opatrenia

V priebehu roka 2014 bolo vykonaných 16 rozpočtových opatrení, čím sa bežné výdavky RO VHÚ v roku 2014 navrhli takto:

ROZPOČTOVÉ OPATRENIA	v €
- v kategórii 610 – zvýšenie o sumu	14 869
- v kategórii 620 – zvýšenie o sumu	8 596
- v kategórii 630 – zvýšenie o sumu	71 225
- v kategórii 640 – zvýšenie o sumu	1 839
- v kategórii 700 – zvýšenie o sumu	35 500

Vykonanými rozpočtovými opatreniami SEEK MO SR bol rozpočet VHÚ upravený nasledovne:

	v €
PRÍJMY SPOLU	40 856,34
VÝDAVKY SPOLU	1 435 508
I.BEŽNÉ VÝDAVKY /600/	1 400 008
1.Limit miezd, platov, služobných príjmov a OOV /610/	635 420
2.Poistné a príspevok NÚP /620/	242 014
3.Tovary a ostatné služby /630/	493 367
4.Bežné transfery /640/	29 207
II. KAPITÁLOVÉ VÝDAVKY /700/	35 500

5.2 Príjmy rozpočtovej organizácie VHÚ

Plnenie príjmov RO VHÚ bolo v roku 2014 na **340,47 %**, rozpočtovej kapitoly.

Tab. Príjmy RO VHÚ za rok 2014

Plánovaný príjem €	Upravený príjem €	Skutočný príjem €	Plnenie zo skutočného príjmu (%)
12 000	12 000	40 856,34	340,47

Za rok 2014 sa plnili príjmy najmä z prenájmu bytových a nebytových priestorov, platieb od obyvateľstva za vyhotovenie kópií archívnych dokumentov, vstupného do expozícií Vojenského historického múzea od obyvateľstva, ako aj za prenájom múzejných predmetov. Plnenie príjmov bolo navýšené vratkou Sociálnej poisťovne zo spätných prepočtov dôchodkov zamestnancov za niekoľko rokov spätne.

5.3 Výdavky rozpočtovej organizácie VHÚ

Výdavky rozpočtovej organizácie VHÚ v roku 2014 boli čerpané na 99,56 %. Čerpanie bežných rozpočtových výdavkov v roku 2014 bolo vyššie ako za rovnaké obdobie v roku 2013.

Vývoj čerpania kapitálových výdavkov v roku 2014, v porovnaní s rokom 2013, mal klesajúci trend. Suma rozpočtových prostriedkov v účtovnom roku 2014 bola nižšia, než v roku 2013.

5.3.1 Výdavky rozpočtovej organizácie VHÚ podľa ekonomickej klasifikácie

Tab. Výdavky spolu /600 + 700/ - v €

Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	Čerpanie rozpočtu v %	
				schválený	upravený
1 284 171	1 435 508	1 429 159,16	6 348,90	111,29	99,56

Tab. Mzdy, platy /610/ - v €

Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	Čerpanie rozpočtu v %	
				schválený	upravený
615 243	635 420	633 219,84	2200,16	102,92	99,65

Tab. Poistné a príspevok NÚP /620/ - v €

Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	Čerpanie rozpočtu v %	
				schválený	upravený
233 418	242 014	241 935,86	78,14	103,65	99,97

Tab. Cestovné náhrady /631/ - v €

Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	Čerpanie rozpočtu v %	
				schválený	upravený
32 100	17 623	17 472,91	150,19	54,43	99,15

Čerpanie: Z celkového objemu čerpania predstavovali náklady na tuzemské pracovné cesty sumu vo výške 8595,89 € a náklady na zahraničné pracovné cesty (výskum slovacikálnych militárií v zahraničných archívoch – v súlade s plánom vedecko-výskumnej činnosti, bilaterálna spolupráca so zahraničnými partnerskými pracoviskami, aktívna účasť na medzinárodných konferenciách a sympóziách, účasť na slávnostných zhromaždeniach a pietnych aktoch v zahraničí) finančnú čiastku v súhrnnej výške 7835,03 €, príspevok – návšteva rodiny profesionálneho vojaka 1 041,89 € (cestovné).

Tab. Energie, voda a komunikácie /632/ - v €

Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	Čerpanie rozpočtu v %	
				schválený	upravený
165 700	164 240	163 895,47	344,53	98,91	99,79

Čerpanie: Finančné prostriedky plánované na energie vo výške 115 499,01 € boli použité na energiu elektrickú vo výške 38 951,00 €, na nákup plynu vo výške 67 638,00 € a na tepelnú energiu vo výške 8 910,00 €, náklady na vodné-stočné boli 23 942,97 €, na poštové služby a telekomunikačné služby 13 013,49 € a na komunikačnú infraštruktúru 11 440,- €.

Tab. Materiál /633/ - v €

Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	Čerpanie rozpočtu v %	
				schválený	upravený
26 528	26 245	25 892,53	352,47	97,60	98,66

Čerpanie: Finančné prostriedky boli čerpané na nákup výpočtovej techniky 2 278,54 €, telekomunikačnej techniky 27,96 €, prevádzkových strojov, prístrojov a zariadení 1 380,68 €, všeobecného materiálu 17 805,24 €, kníh a časopisov (vytváranie knižničného fondu), 34 30,06 €, pracovných odevov, obuvi a pracovných pomôcok 799,30 € a na reprezentačné 170,75 €.

Tab. Dopravné /634/ - v €

Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	Čerpanie rozpočtu v %	
				schválený	upravený
17 400	17 143	16 781,23	361,77	96,44	97,89

Čerpanie: Na nákup palív, mazív, olejov a špeciálnych kvapalín v hodnote 8 426,14 €; výdavky na servis, údržbu, opravy a výdavky s tým spojené 7 287,59 €, karty, známky, poplatky 67,50 €.

Tab. Rutinná a štandardná údržba /635/ – v €

Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	Čerpanie rozpočtu v %	
				schválený	upravený
47 400	92 510	92 503,08	6,92	195,15	99,99

V rámci rutinnej a štandardnej údržby boli v hodnotenom období vykonané tieto práce:

Bratislava – Objekt VHÚ, Krajná 27

Realizované práce	Fakturovaná cena €
Stavebné práce (výmena okien) – doplatok	484,54
Stavebné práce – odstránenie havarijného stavu NN prípojky	7 997,38
Oprava vodovodného potrubia SÚV	6 270,84
Maliarske práce	251,55
Oprava tlačiarne Brother 9120	127,58
Oprava faxu RICOH 1140L	96,00
Oprava elektroinštalácie DCAD	1 181,36
Tlakové čistenie kanalizácie	597,60
Oprava elektroinštalácie	1 140,00
Údržba a opravy tlačiarní Kyocera, HP a Canon	376,80
Údržba a oprava systému ÚK	519,00
Oprava havarijného stavu rozvodov teplej vody	11 481,47
Maliarske práce – DCAD	827,00
Oprava podlahy vo VHA	1 198,03

Piešťany – objekty VHÚ (bývalé kasárne SNP; expozícia – letisko Piešťany)

Realizované práce	Fakturovaná cena €
Oprava oplozenia 2. etapa – vstupný priestor VHM-Letisko	7 145,15
Údržba a oprava tlačiarne HP Business InkJet 1200	5,00
Výmena AK12V traktora	48,00
Výmena sieťovej karty PC	15,00
Stavebné úpravy výstavných priestorov v b. č.10 – Hangár č. 1 – Letisko	16 513,27
Stavebné úpravy v b.č.48-Kasárne	3 995,04
Klmpiarske práce – Dielne	3 633,36
Oprava elektroinštalácie -- Kasárne	1 882,87
Odstránenie zatekania a plesne v prístavku b. č.10 – Letisko	1 181,80
Oprava elektroinštalácie	553,50

Svidník – Centrálna expozícia, **Dukla** - Vyhliadková veža

Realizované práce	Fakturovaná cena €
Výmena baterky traktora	67,00
Oprava výťahu v objekte Vyhliadková veža	1 020,00
Oprava projektora Hitachi CPX 335	49,83
Oprava traktora MTD 15/92H	263,19
Výrub a likvidácia drevín v ochrannom pásme NKP - Pamätník sovietskej armády vo Svidníku	3 939,60
Oprava vonkajšej fasády budovy centrálnej expozície VHM vo Svidníku	19 320,00
Oprava a servis PC Intel Pentium a PC HP Compaq	54,80
Výmena a montáž žiaroviek v centrálnej expozícii	172,84
Oprava krovinorezu Husquarna	39,33
Oprava skartovacieho stroja PS 60	20,00
Oprava krovinorezu	34,35

Tab. Finančné prostriedky za prenájom /636/ – v €

Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	Čerpanie rozpočtu v %	
				schválený	upravený
600	600	598,32	1,68	99,72	99,72

Čerpanie: Rozpočtové prostriedky boli použité na prenájom pozemnej techniky vo výške 327,00 €.

Tab. Ostatné tovary a služby /637/ – v €

Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	Čerpanie rozpočtu v %	
				schválený	upravený
132414	183164,01	180253,42	2910,59		98,41

Čerpanie:

- školenia, kurzy, semináre vo výške 991,14 €
- propagácia, reklama vo výške 1 433,47 €
- všeobecné služby vo výške 64 317,73 €
- špeciálne služby vo výške 164,20 €
- poplatky a odvody vo výške 190,57 €
- stravovanie zamestnancov vo výške 23 724,22 €
- poisťné vo výške 526,11 €
- tvorba sociálneho fondu profesionálnych vojakov a zamestnancov 7 686,00 €
- odmeny za príspevky do časopisu Vojenská história 8 903,09 €
- odmeny mimo pracovného pomeru 20 881,06 €
- služby zdravotníckym zariadeniam 209,50 €
- dane za nehnuteľnosti v správe VHÚ 42 984,34 €
- reprezentačné výdavky 1 295,57 €.

Tab. Bežné transfery /640/ - v €

Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	Čerpanie rozpočtu v %	
				schválený	upravený
27 368	29 207	28 951,04	255,96	105,78	99,12

Čerpanie: vyplatené nemocenské dávky zamestnancom vo výške 4 213,61 €, príspevok na bývanie profesionálnych vojakov 6 089,50 €, poplatok za členstvo v zahraničných organizáciách (C.I.H.M) 541,04 €, členský príspevok Zväzu múzeí na Slovensku 76,00 €, čistenie uniforiem prof. vojakov – príspevok 195,29 €.

Tab. Čerpanie kapitálových výdavkov /700/ - v €

Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	Čerpanie rozpočtu v %	
				schválený	upravený
0	35 500	35 499,92	0,08	0	99,99

Čerpanie:

- modernizácia Vyhlídkovej veže na Dukle vo výške 13 243,02 €
- projektová dokumentácia k modernizácii Vyhlídkovej veže na Dukle vo výške 1 058,33 €
- vyhotovenie vernej kópie sochy čs. vojaka v predpolí pamätníka Československej armády na Dukle vo výške 19 000,00 €
- modernizácia Vyhlídkovej veže na Dukle 2. etapa vo výške 756,97 €
- projektová dokumentácia k prístreškom pre trojrozmerné zbierkové predmety vo výške 1 197,60 €
- projektová dokumentácia k prístreškom pre trojrozmerné zbierkové predmety 2. etapa vo výške 244,00 €.

Tab.: Majetok v správe RO VHÚ so stavom k 31. 12. 2014

DRUH MAJETKU	HODNOTA (v obst. cenách €)
Pozemky	4 315 229,35
Stavby	706 786,17
Samostatne hnuteľné veci	228 286,23
Dopravné prostriedky	3 679,88
Softvér	670 846,11
Umelecké predmety	761,79

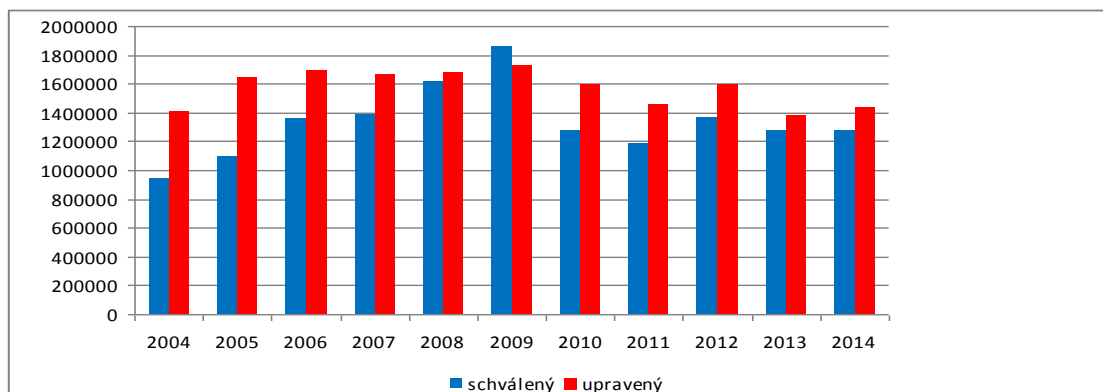
Na podsúvahových účtoch účtovná jednotka vedie nasledovný majetok:

- knižničný majetok - 103 162,51 €
- múzejný majetok - 108 469 476,08 €
- archívny majetok - 182 856,70 €

Záver:

Rozpočtové prostriedky čerpané v roku 2014 boli vynaložené v súlade s pôsobnosťou RO VHÚ, hospodárne, efektívne a splnili svoj účel.

VÝVOJ ROZPOČTU VHÚ V EURÁCH (2004 – 2014)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
schválený	1100570	1358390	1388530	1618230	1861310	1279200	1184970	1371700	1282341	1284171
upravený	1639310	1694150	1658990	1684020	1727840	1590410	1457980	1589060	1382222	1435508

5.4 Prostriedky prijaté z rozpočtu Európskej únie

5.4.1 Digitalizácia kultúrneho dedičstva

Názov projektu	Digitalizácia kultúrneho dedičstva VHÚ
Operačný program	Informatizácia spoločnosti
Spolufinancovaný fondom	Európsky fond regionálneho rozvoja
Prioritná os	2 Rozvoj pamäťových a fondových inštitúcií a obnova ich národnej infraštruktúry
Opatrenie	2.1. Digitalizácia obsahu pamäťových a fondových inštitúcií, jeho archivovanie, sprístupňovanie a zlepšenie systémov jeho získavania, spracovania a ochrany

Medzirezortný podprogram: 0A90R – DIGITALIZÁCIA OBSAHU PAMÄŤOVÝCH A FONDOVÝCH INŠTITÚCIÍ, JEHO ARCHIVOVANIE, SPRÍSTUPŇOVANIE A ZLEPŠENIE SYSTÉMOV JEHO ZÍSKAVANIA, SPRACOVANIA A OCHRANY

Podprogram programu 0A9:	Informatizácia spoločnosti
Gestor programu:	Úrad vlády SR
Účastník za podprogram 0A90R:	Ministerstvo obrany SR
Zámer:	Digitalizácia kultúrneho dedičstva VHÚ

VHÚ na základe zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku č. MK-06/2013-SORK zo dňa 6. februára 2013 získal nenávratný finančný príspevok vo výške: 998 863,60 € (ERDF 752 244,18 €, ŠR 132 748,97 €, PRO RATA 113 870,45 €).

VHÚ v 1. polroku 2014 prijal rozpočtové prostriedky z EÚ vo výške 385 000,00 €, z toho:

- prostriedky v sume 2 706,67 € boli použité na zabezpečenie služieb spojených s externým manažmentom projektu na základe Zmluvy o dielo VHÚ-349-11/2013 so spoločnosťou RamontBuilding, s.r.o., na základe ktorej sú povinní zabezpečovať finančné, projektové riadenie a monitoring projektu,
- finančné prostriedky vo výške 332 340,00 € boli použité v súlade so zmluvou o dielo na dodávku *Digitalizačného centra archívnych dokumentov* – DCAD č. VHÚ-350-21/2014 medzi VHÚ a firmou Atos IT Solutions and Services,

s.r.o. na dodanie technického vybavenia do *Digitalizačného centra archívnych dokumentov*, potrebného na skenovanie dokumentov;

– finančné prostriedky v sume 40 320,00 € boli použité v súlade so zmluvou o dielo na dodávku Digitalizačného centra archívnych dokumentov – DCAD č. VHÚ-350-21/2014 medzi VHÚ a firmou Atos IT Solutions and Services, s.r.o. na dodanie softvéru APV 1 – Aplikačné programové vybavenie *Digitalizačného centra archívnych dokumentov pre skenovanie archívnych dokumentov*. Finančné prostriedky vo výške 639,75 € boli použité na poistenie hnutel'ného majetku DCAD.

VHÚ v 2. polroku 2014 prijal rozpočtové prostriedky vo výške 554 400,00 €, ktoré boli použité v súlade so zmluvou o dielo na dodávku Digitalizačného centra archívnych dokumentov – DCAD č. VHÚ-350-21/2014 medzi VHÚ a firmou Atos IT Solutions and Services, s.r.o. na dodanie softvéru APV 2 – Aplikačné programové vybavenie *Digitalizačného centra archívnych dokumentov pre dlhodobé a dôveryhodné uchovávanie digitálnych archívnych dokumentov*.

VHÚ požiadal viazať nevyčerpané rozpočtové prostriedky vo výške 8 993,58 € na použitie v nasledujúcom roku.

5.4.2 Vybudovanie informačno-technického zabezpečenia pre zvýšenie kvality výskumu Vojenského historického ústavu

Názov projektu	Vybudovanie informačno-technického zabezpečenia pre zvýšenie kvality výskumu Vojenského historického ústavu
Operačný program	Výskum a vývoj
Spolufinancovaný fondom	Európsky fond regionálneho rozvoja
Prioritná os	1 Infraštruktúra výskumu a vývoja
Opatrenie	1.1. Obnova a budovanie technickej infraštruktúry výskumu a vývoja

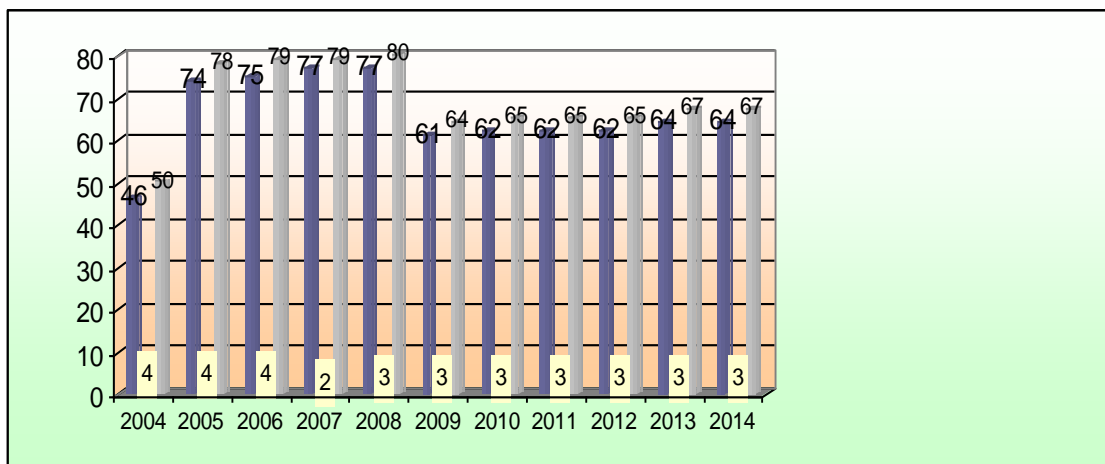
VHÚ na základe zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku č. 030/2013/1.1./OPVaV zo dňa 25. novembra 2013 získal nenávratný finančný príspevok vo výške: 2 992 008,29 eur (ERDF 2 543 207,02 eur, ŠR 448 801,24 EUR).

VHÚ v 2. polroku 2014 prijal rozpočtové prostriedky z EÚ vo výške 3 600,00 €, ktoré boli použité v súlade so Zmluvou o dielo č. VHÚ-500-18/2014 na zabezpečenie podpornej aktivity projektu „Publicita a informovanosť“.

6. PERSONÁLNE OTÁZKY

6.1. PERSONÁLNA PRÁCA

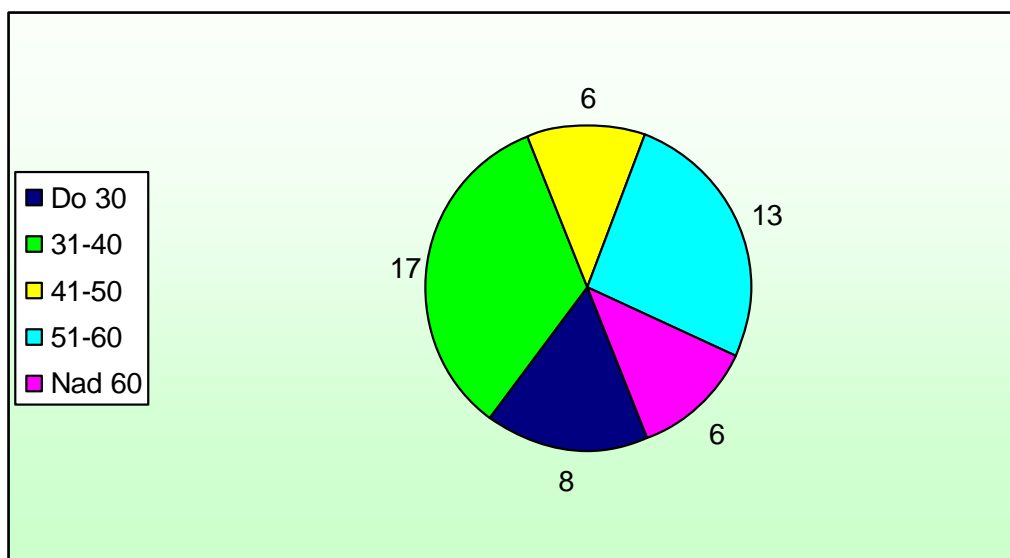
VÝVOJ TABUĽKOVÝCH POČTOV VHÚ (2004 – 2014)

Poznámka: Nárast tabuľkových počtov v roku 2005 bol spôsobený pridelením pracovníkov fyzickej ochrany objektov

VEKOVÁ ŠTRUKTÚRA ZAMESTANCOV VHÚ

(bez FOO)

Podľa pokynov riaditeľa VHÚ plnili úlohy v oblasti personálnej práce s profesionálnymi vojakmi v hodnotenom období z. Mgr. Alena Balážiková a z. Mária Strempeková .

Riaditeľ VHÚ spracoval v stanovenom termíne a forme hodnotenia na mjr. Ing. Zsolta Nagya a mjr. Mgr. Adriána Tomiskina. Po oboznámení sa s ich obsahom boli postúpené na Osobný úrad MO SR.

Profesionálni vojaci VHÚ, na základe príslušných ustanovení Metodických pokynov k deklarovaniu majetkových pomerov profesionálnych vojakov v majetkovom priznaní, spracovali a predložili riaditeľovi VHÚ majetkové priznania. Riaditeľ VHÚ po oboznámení sa s majetkovými priznaniami ich stanoveným postupom postúpil na Osobný úrad MO SR.

6.1.2. Personálna práca so zamestnancami

Riaditeľ VHÚ uzavrel v hodnotenom období 13 pracovných zmlúv a zamestnancov zaradil na voľné tabuľkové miesta, určené pre zamestnancov vo výkone práce vo verejnom záujme:

- z. Ing. Ivan Bolebruch, od 1.12.2014, odborný referent - špecialista, VHÚ Bratislava – oddelenie logistického zabezpečenia a služieb VHÚ,
- z. Pavol Butta, od 2.1.2014, pracovník FOO, VHM Piešťany,
- z. Dušan Daubner, od 2.5.2014, odborný referent – konzervátor, VHM Piešťany,
- z. Mgr. Viktor Gabáni, od 1.1.2014, vedecko-výskumný pracovník, VHA Bratislava,
- z. Bc. Tomáš Hanich , od 1.10.2014, odborný referent – kustód, VHM Piešťany,
- z. Ing. Štefan Kukumberg, od 2.6.2014, odborný referent -- špecialista, VHÚ Bratislava – oddelenie logistického zabezpečenia a služieb VHÚ,
- z. Boris Matovič, od 1.2.2014, odborný referent – konzervátor, Múzejné oddelenie Piešťany,
- z. Mgr. Matej Medvecký, PhD. od 1.1.2014, samostatný vedecký pracovník, odbor vojensko-historických výskumov,
- z. Jozef Miklovič, od 8.12.2014, pracovník FOO, VHM Piešťany,
- z. Mária Strempeková, od 1.10.2014, odborný referent, VHÚ Bratislava – skupina finančného a personálneho zabezpečenia,
- z. Mgr. Nikoleta Vargová, od 1.4.2014, odborný referent, VHA Bratislava,
- z. Mgr. Jerguš Váry, od 1.4.2014, samostatný výskumný pracovník – kustód, VHM Piešťany,
- z. Mgr. Andrea Vojtašová, od 3.3.2014, vedúca oddelenia, VHÚ Bratislava – oddelenie logistického zabezpečenia a služieb.

V hodnotenom období skončili pracovný pomer nasledovní zamestnanci:

- z. Simona Bartalošová, dňom 21.2.2014, podľa § 60 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákonník práce“),
- z. Emil Holly, dňom 31.10.2014, podľa § 60 Zákonníka práce,

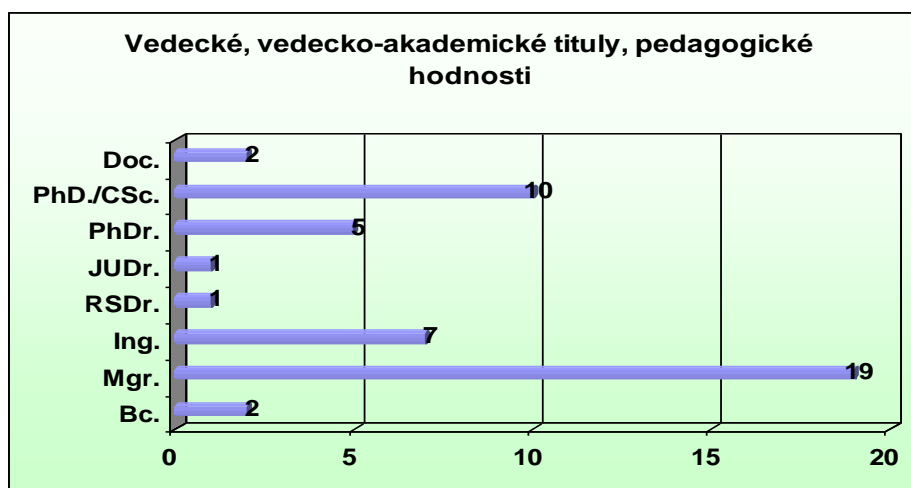
- z. Bc. Ján Krasňan, dňom 31.3.2014, podľa § 60 Zákonníka práce,
- z. Mária Mináriková, dňom 31.8.2014, podľa § 63 Zákonníka práce,
- z. Anton Ščasnovič , dňom 31.3.2014, podľa § 60 Zákonníka práce,
- z. Mgr. Valéria Straková, dňom 28.2.2014, podľa § 60 Zákonníka práce,
- z. Dr. Bc. Peter Turza, dňom 31.3.2014, podľa § 60 Zákonníka práce,
- z. RSDr. Anton Vajda, dňom 31.1.2014, podľa § 60 Zákonníka práce,
- z. Mgr. Andrea Vojtášová, dňom 2.6.2014, podľa § 72 Zákonníka práce.

6.1.3. Štúdium profesionálnych vojakov

Profesionálni vojaci si svoje znalosti zvyšovali aj v rámci odbornej prípravy organizovanej vo VHÚ, resp. samostatným štúdiom.

6.1.4. Štúdium zamestnancov vo výkone práce vo verejnom záujme

V hodnotenom období si zamestnanci VHÚ zvyšovali svoje vzdelanie rôznymi formami štúdia. Prevažujúcou formou bolo absolvovanie odborných kurzov a školení.

7. CIELE A PREHĽAD ICH PLNENIA

7.1 Hlavné úlohy VHÚ plánované na rok 2014

Plnenie úloh VHÚ v roku 2014 sa realizovalo v súlade so schváleným *Plánom hlavných úloh a základných opatrení VHÚ na rok 2014 a Ročným vykonávacím plánom v oblasti vojenskej histórie, vojenského múzejníctva a archívnictva na rok 2014.*

V hodnotenom období sa osobitná pozornosť venovala dôslednej realizácii úloh stanovených v *Ročnom vykonávacom pláne vedeckej a výskumnej činnosti v oblasti vojenskej histórie, vojenského archívnictva a múzejníctva VHÚ na rok 2014* so zreteľom na vedecké spracovávanie vojenských dejín Slovenska. Pokračovalo sa v plnení vedeckých projektov a hlavných vedeckých úloh, ktoré vychádzali z uvedeného plánu, ako aj neplánovaných úloh.

7.2 Vedecké a odborné výstupy VHÚ za rok 2014

VHÚ, toto jedinečné vedeckovýskumné, archívne a múzejné zariadenie Ministerstva obrany SR pre oblasť vojenskej histórie, už dvadsať rokov úspešne napĺňa víziu mnohých generácií slovenských historikov a priateľov vojenskej minulosti Slovenska. Tak ako v uplynulých rokoch aj v roku 2014 jeho zamestnanci úspešne zabezpečovali špecializovaný základný a aplikovaný vojensko-historický výskum, archívnu, múzejnú a pamiatkovú starostlivosť, ako aj bibliografickú, vedecko-informačnú a edičnú činnosť. Svoju pozornosť v oblasti vojenskej historickej vedy v roku významných historických výročí, predovšetkým 100. výročia prvej svetovej vojny, sústredili na kontinuálny historický výskum a vedecké spracúvanie vojenských dejín Slovenska smerujúceho k dokončeniu existujúcich vedeckých projektov a úloh, najmä projektu *Vojenské dejiny Slovenska*. Tak ako počas uplynulých dvadsiatich rokov existencie VHÚ osobitnú pozornosť venovali tým úsekom vojenských dejín Slovenska, ktoré z hľadiska demokratických a vlasteneckých tradícií nášho národa majú inšpirujúci vplyv aj v súčasnosti a sú zdrojom trvalého poučenia pre celú spoločnosť.

VHÚ v roku 2014 vydal, resp. sa jeho zamestnanci autorsky podieľali na vydaní siedmich vedecko-populárnych a odborných publikácií. Prvou z nich bola publikácia Jozefa Bystrického *Pramene k vojenským dejinám Slovenska V/2/1. 1. čas. armádny zbor v ZSSR a jeho účasť na oslobodzovaní Slovenska v rokoch 1944 – 1945*. Uznávanému vojenskému historikovi sa podarilo vedecky zostaviť rozsiahly zväzok pramennej edície k tematike vojenských dejín Slovenska z rokov 2. svetovej vojny. V ňom prostredníctvom stovky dokumentov prezentuje účasť 1. čas. armádneho zboru na oslobodzovaní Slovenska.

Ďalšou publikáciou, na ktorej sa autorsky podieľal vedecký pracovník VHÚ, je publikácia Imricha Purdeka a Pavla Vitka *Naši v Perzskom zálive. Slovenskí a českí vojaci v operáciách Púštny štít a Púštna búrka 1990 – 1991*. Zaujímavá štruktúrovaná publikácia približuje jednu zo záverečných kapitol pôsobenia spoločnej československej armády – pôsobenie Čs. protichemického práporu vo vojnovom konflikte vyvolanom agresívnou irackou politikou voči Kuvajtu.

Ďalšími publikáciami, ktoré v roku 2014 obohatili knižnice profesionálnych historikov, ale aj nemalej skupiny priaznivcov vojenskej histórie, boli nasledovné tituly: KRALČÁK, Peter: *Pracovné jednotky slovenskej armády 1939 – 1945*; ŠTAIGL, Jan – MINAŘÍK, Pavel: *Dislokácia a krycie čísla jednotiek, útvarov a zariadení čs. armády a vojsk ministerstva vnútra na Slovensku 1945 – 1992*; LEPIŠ, Juraj a kolektív: *Slovensko v roku 1943. Politika – armáda – spoločnosť*; SÝRNY, Marek a kolektív: *Slovenské národné povstanie. Slovensko a Európa v roku 1944...*

VHÚ okrem toho v rámci edičnej činnosti vydal aj štyri čísla, v poradí už XVIII. ročníka vedeckého periodika *Vojenská história*. Čitatelia sa mohli na 748 stranách jeho štyroch čísel oboznámiť aj so 17 pôvodnými vedeckými štúdiami a 13 materiálmi a dokumentmi obsahujúcimi zaujímavé historické fakty o vojenskej minulosti Slovenska. Vedeckí pracovníci VHÚ sa autorsky podieľali aj na

zostavení dvoch vojensko-historických kalendárov, ktoré boli s úspechom použité aj na prezentačné účely Ministerstva obrany SR, ako aj VHÚ.

VHÚ sa v hodnotenom období venoval aj ďalšiemu rozvoju medzinárodnej spolupráce. Úspešne zorganizoval 14. medzinárodnú vedeckú konferenciu Euroatlantickej pracovnej skupiny pre štúdium konfliktov pod názvom *Zmena doktrín – využitie minulosti v boji o súčasnosť*, na ktorej sa aktívne zúčastnili štyri desiatky historikov a vojenských odborníkov na danú problematiku zo štrnástich krajín sveta. Päťdňová konferencia sa uskutočnila pod záštitou ministra obrany SR a svojou organizáciou, priebehom a vedeckou diskusiou patrila medzi najlepšie hodnotené konferencie Euroatlantickej pracovnej skupiny pre štúdium konfliktov. Tak ako v uplynulých rokoch, VHÚ úspešne rozvíjal aj bilaterálnu spoluprácu so zahraničnými pracoviskami príbuzného odborného zamerania. V tejto súvislosti je potrebné osobitne vyzdvihnúť spoluprácu s Vojenským historickým ústavom Praha (ČR) a Vojenským ústredným archívom Praha (ČR).

Pracovníci VHÚ sa v roku 2014, ktorý, ako už bolo spomenuté v predchádzajúcich riadkoch, bol rokom bohatým na mnohé významné historické výročia viažuce sa k vojenským dejinám, aktívne zúčastňovali na domácich a medzinárodných vedeckých konferenciách, realizovali prednáškovú činnosť a prezentovali výsledky slovenskej vojenskej historickej vedy pre širšiu verejnosť formou masmediálnych aktivít.

Tabuľka: Vedecko-výskumné výstupy v roku 2014

VEDECKO-VÝSKUMNÉ VÝSTUPY	POČET
Monografie	4
Kapitoly vo vedeckých monografiách	7
Zostavovateľská činnosť	5
Vedecké štúdie, odborné state a recenzie	19
Prednášky a besedy	34
Odborné práce (články, štúdie, state, abstrakty, bibliografie ...)	44
Časopis Vojenská história	4
Informačný spravodaj – elektronické vydanie	4
Vedecké konferencie VHÚ	3
Vedecké referáty, koreferáty	23
Účasť na medzinárodných konferenciách a sympóziách	22
Anotácie, správy, kronika	5
Televízne a rozhlasové vystúpenia, rozhovory pre tlač	187

Ďalšou z odborných oblastí, ktorú v roku 2014 úspešne zabezpečovali zamestnanci VHÚ - pracovníci Vojenského historického archívu Bratislava (ďalej „VHA“), bola oblasť vojenského archívnictva. Okrem súboru činností spojených s uchovávaním archívnych dokumentov a ich využívaním vykonávali odborný dohľad nad vyradovacím konaním registratúrnych záznamov v rámci rezortu obrany. Vojenský archivári v tejto súvislosti vyriešili 551 návrhov na vyradenie registratúrnych záznamov, resp. rozhodnutí o ich vyradení. Na základe vyra-

d'ovacieho konania prevzali dokumenty od 26 registratúr rezortu v rozsahu 291 škatúl a 115 zväzkov dokumentov.

Na základe písomných žiadostí občanov SR, ako aj cudzích štátnych príslušníkov, vybavili spolu 1 251 podaní žiadateľov. Zároveň v študovni VHA poskytli služby 145 bádateľom počas 328 návštev študovne, pričom im predložili 1 461 archívnych škatúl a 4 912 archívnych jednotiek. Pre potreby bádateľov a za účelom plnenia správnych úkonov prekopírovali 3 541 strán archívnych dokumentov. V rámci výskumných úloh ukončili spracovanie archívneho fondu *Krajská vojenská ubytovacia a stavebná správa Bratislava*, v rozsahu 9 archívnych škatúl.

Okrem týchto pracovných úloh plnili aj súbor úloh spojených s realizáciou projektu *Digitalizácia kultúrneho dedičstva VHÚ* financovaného prostredníctvom Operačného programu *Informatizácia spoločnosti*. Vojenský archivári v sledovanom období pripravili a zdigitalizovali určené archívne dokumenty a zbierky v rozsahu 467 zdigitalizovaných objektov.

Zamestnanci VHÚ – pracovníci Vojenského historického múzea (ďalej „VHM“), ktoré v rámci svojej pôsobnosti a v súlade so zákonom č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov plní funkciu ústredného vojenského múzea, pokračovali v ďalšom zhromažďovaní, odbornom spracúvaní a sprístupňovaní zbierkových predmetov dokumentujúcich dejiny vojenstva a vojenské dejiny Slovenska.

Tabuľka: Akvizičná činnosť VHM za rok 2014

FORMA NADOBUDNUTIA	POČET (ks)	HODNOTA (€)
Bezodplatný prevod	62	46 584,00
Dar	101	1460,50
Spolu	163	48 044,50

Pracovníci VHM ošetrili vlastnými silami a prostriedkami 2 311 múzejných predmetov. Okrem toho v sledovanom období zakonzervovali 118 zbierkových predmetov a čiastočne zreštaurovali 7 zbierkových predmetov.

V súlade s obsahom Smernice o príprave Ozbrojených síl SR vo výcvikovom roku 2014 v rámci výcviku vojsk v preprave veľkorozmernej techniky z útvarov a zariadení príslušníci Ozbrojených síl SR vykonali 12 prevozov tejto techniky do priestorov VHÚ.

Jedna z najväčších kultúrno-spoločenských akcií organizovaných na pôde VHM v roku 2014 sa začala 17. mája 2014, pod záštitou ministra obrany SR. V tento deň sa vojenský múzejníci zapojili do celoeurópskeho podujatia *Noc múzeí a galérií 2014*. Viac ako 2 000 návštevníkov múzea vzhľadom na expozíciu nielen za denného svetla, ale aj za atraktívneho nočného osvetlenia, čo umocnilo priaznivcom vojenskej techniky ich zážitok. V priestoroch múzejného oddelenia Svidník sa mohli oboznámiť so zmodernizovanou expozíciou *Vojenské dejiny*

Slovenska 1914-1945. Z Vyhliadkovej veže Dukla im bol umožnený pohľad na panorámu slovensko-poľského územia, dejiska bojov Karpatsko-duklianskej operácie na jeseň 1944. V tento deň bolo možné pokochať sa aj nočným pohľadom na duklianske bojisko. Návštevníci vysoko ocenili bohatý sprievodný program. Vyvrcholením programu vo Svidníku a v Duklianskom priesmyku bola prehliadka vojnového cintorína a pamätníka Československého armádneho zboru, ktoré boli osvetlené množstvom kahancov a gréckymi ohňami.

Druhou akciou veľkého rozsahu, ktorú vojenský múzejníci organizovali v roku 2014, bol 9. ročník kultúrno-spoločenskej a športovej akcie *Deň ozbrojených zložiek a záchranných systémov s deťmi*, ktorý sa uskutočnil 6. septembra 2014. Verejnosťou vyhľadávané kultúrno-spoločenské podujatie sa opäť konalo pod záštitou ministra obrany SR a primátora mesta Piešťany, so zámerom predstaviť nielen modernú, ale aj historickú vojenskú techniku, výzbroj a výstroj. Veliteľ pozemných síl OS SR, ktorý akciu slávnostne otvoril, vo svojom príhovore zdôraznil, že práve takéto akcie pomáhajú verejnosti lepšie priblížiť súčasnosť i históriu ozbrojených síl i ďalších ozbrojených zložiek.

V roku 2014 sa vojenský múzejníci zúčastnili aj na niekoľkých medzinárodných akciách, kde prezentovali výsledky odbornej činnosti. V tejto súvislosti možno osobitne vyzdvihnúť ich prezentáciu na 5. medzinárodnom veľtrhu obrannej techniky IDEB 2014, ktorý sa uskutočnil od 14. – 16. mája 2014 a niesol v znamení 10. výročia vstupu SR do Severoatlantickej aliancie. VHÚ vo svojom stánku predstavil nielen panelovú výstavu venovanú 70. výročiu Slovenského národného povstania a zbierkové predmety z VHM dokumentujúce vojenskú minulosť Slovenska, ale aj odborné publikácie a časopis *Vojenská história*, ktoré sú výsledkom práce vojenským historikom – zamestnancov VHÚ.

Ďalším podujatím osobitného významu, na ktorom sa aktívne zúčastnili zamestnanci VHÚ – pracovníci VHM, boli *Slovenské piesky 2014*, najväčšie stretnutie vojenskej historickej techniky na piesku v Európe. Táto svojím zameraním unikátna akcia, organizovaná pod záštitou ministra obrany, sa konala od 6. – 9. augusta 2014, pri príležitosti 70. výročia Slovenského národného povstania, Karpatsko-duklianskej operácie a vylodenia v Normandii. Vojenský múzejníci a ich priatelia z občianskeho združenia predstavili veľkorozmerné zbierkové predmety z fondu VHM.

Tabuľka: Prehľad návštevnosti na pracoviskách VHM v roku 2014

PRACOVISKÁ VHM	POČET NÁVŠTEVNÍKOV
Expozícia VHM v Piešťanoch	8533
Expozícia VHM vo Svidníku	9724
Vyhliadková veža Dukla	11 327
Spolu	29 584

Okrem spomenutých kultúrno-spoločenských akcií sa pracovníci VHM podieľali na realizácii niekoľkých tematických výstav a ďalších kultúrno-spoločenských akcií (pozri tabuľku).

Tabuľka: Prehľad expozícií, podujatí a akcií VHM v roku 2014

EXPOZÍCIE – PODUJATIE – AKCIA	POČET
Stále expozície	3
Dlhodobé výstavy	1
Krátkodobé tematické výstavy	4
Kultúrno-spoločenské podujatia	11

Tabuľka: Múzejné expozície VHM a ich návštevnosť v roku 2014

EXPOZÍCIA	POČET NÁVŠTEVNÍKOV
Stála expozícia VHM „Výzbroj čs. armády v r. 1945 – 1992“, Piešťany	8 533
Centrálna expozícia VHM „Vojenské dejiny Slovenska v r. 1914 – 1945“, Svidník	9 724
Vyhliadková veža Dukla	11 327
Otvorenie sezóny a Noc múzeí, Piešťany	1 250
Deň ozbrojených zložiek s deťmi , Piešťany	2 500
Spolu	33 334

Tabuľka: Výstavy realizované VHM v roku 2014

NÁZOV VÝSTAVY	MIESTO PREZENTÁCIE
Vojna v regióne, Rodáci vo vojne	Centrálna expozícia VHM, Svidník
Spomienky na SNP	Centrálna expozícia VHM, Svidník
Boje v Karpatoch 1914 – 1915	Múzeum Ukrajinskej kultúry, Svidník
Obrana hraníc Československa v letech 1918 – 1919	Výstavné priestory VHM, Piešťany
Prvá svetová vojna – tragédia, ktorá postihla všetkých	SNM – HM, Bratislavský hrad

VHÚ ako správca národnej kultúrnej pamiatky Duklianske bojisko venoval osobitnú pozornosť údržbe a sprístupňovaniu pamiatok – vojenských cintorínov a pamätníkov, ktoré sa nachádzajú vo Svidníku a na Dukle. Rozsah, ako aj kvalitu starostlivosti o tieto pamiatky limitovali personálne, materiálno-technické a finančné zdroje VHÚ.

Pri príležitosti 70. výročia Karpatsko-duklianskej operácie realizoval v areáli VHM vo Svidníku, ako aj v prírodnej expozícii Duklianskeho bojiska, viaceré akcie, ktoré prispeli k zatraktívneniu pamätných miest a obohatili priebeh pietnych aktov 70. výročia Karpatsko-duklianskej operácie a Dňa obetí Dukly. V tejto súvislosti treba osobitne spomenúť inštalovanie vernej umeleckej kópie pôvodnej sochy československého vojaka do areálu pamätníka a vojnového cintorína 1. čs. armádneho zboru na Dukle. Vychádzajúc z komplexného posúdenia výsledkov činnosti VHÚ za rok 2014, možno konštatovať, že VHÚ významným spôsobom napomáhal zvyšovať historické povedomie nielen príslušníkov rezortu ministerstva obrany a Ozbrojených síl SR, ale aj širokej verejnosti. Zároveň napomáhal v úsilí

rezortu ministerstva obrany pri zvyšovaní jeho dôveryhodnosti a pozitívnej prezentácii doma aj v zahraničí.

7.3 PUBLIKAČNÁ ČINNOSŤ PRACOVNÍKOV VHÚ V ROKU 2014

7.3.1 Knižné publikácie (monografie):

BYSTRICKÝ, J.: Pramene k vojenským dejinám Slovenska V/2/1. 1. čs. armádny zbor v ZSSR a jeho účasť na oslobodzovaní Slovenska 1944 – 1945. Bratislava : Vojenský historický ústav, 2014, 448 s. ISBN 978-80-89523-28-3

KRALČÁK, P.: Pracovné jednotky slovenskej armády 1939 1945. Bratislava : Pro Militaria Historica – Vojenský historický ústav, 2014, 168 s. ISBN 978-80-970768-1-8

PURDEK, I. – VITKO, P.: Naši v Perzskom zálive. Slovenskí a českí vojaci v operáciách Púštny štít a Púštna búrka 1990 – 1991. Bratislava : Komunikačný odbor MO SR – Vojenský historický ústav, 2014, 184 s. ISBN 978-80-89261-44-4

ŠTAIGL, J. – MINAŘÍK, P.: Dislokácia a krycie čísla jednotiek, útvarov a zariadení čs. armády a vojsk ministerstva vnútra na Slovensku 1945 – 1992. Bratislava : Vojenský historický ústav, 2014, 495 s. ISBN 978-80-89523-30-6

7.3.2 Spoluautorstvo na knižných publikáciách:

BAKA, I.: Prehodnocovanie účasti slovenskej armády na frontoch druhej svetovej vojny v roku 1944 (január – august). In: SÝRNY, M. a kol.: Slovenské národné povstanie. Slovensko a Európa v roku 1944. Banská Bystrica : Múzeum SNP, 2014, s. 247-262. ISBN 978-80-89514-30-4

BAKA, I.: Prehodnotenie účasti slovenskej armády vo vojne na východnom fronte v roku 1943. In: LEPIŠ, J. a kol.: Slovensko v roku 1943. Politika – armáda – spoločnosť. Banská Bystrica : Múzeum SNP, 2014 (v tlači).

BALCOVÁ, M.: Vznik a výstavba Technického zboru. In: SÝRNY, M. a kol.: Slovenské národné povstanie. Slovensko a Európa v roku 1944. Banská Bystrica : Múzeum SNP, 2014, s. 263-271. ISBN 978-80-89514-30-4

BYSTRICKÝ, J.: Slováci na východnom fronte v roku 1943. Na oboch stranách frontu. In: LEPIŠ, J. a kol.: Slovensko v roku 1943. Politika – armáda – spoločnosť. Banská Bystrica : Múzeum SNP, 2014 (v tlači).

CSÉFALVAY, F.: Odraz bojovej pripravenosti slovenskej armády v druhej polovici roka 1943 na príklade 1. pešej divízie v slovenskej historiografii a v niektorých nemeckých dokumentoch In: LEPIŠ, J. a kol.: Slovensko v roku 1943. Politika – armáda – spoločnosť. Banská Bystrica : Múzeum SNP, 2014 (v tlači).

SEGEŠ, V.: Sexuálne trestné činy a ich postih v stredovekej Bratislave v kontexte uhorského práva. In: Schelle, Karel – Tauchen, Jaromír a kol.: Sexuální trestní činy včera a dnes. Ostrava : The European Society for History of Law – KEY Publishing, 2014, s. 108-122. ISBN 978-80-87475-42-3; 978-80-7418-213-6

ŠUMICHRASŤ, P.: Nasadenie slovenského letectva na východnom fronte v roku 1943. In: LEPIŠ, J. a kol.: Slovensko v roku 1943. Politika – armáda – spoločnosť. Banská Bystrica : Múzeum SNP, 2014 (v tlači).

7.3.3 Zostavovateľská činnosť:

BYSTRICKÝ, J.: Oslobodzovali Československo. Nástenný kalendár Vojenského historického ústavu 2015. Bratislava : VHU, 2014.

ŠUMICHRASŤ, P. – BYSTRICKÝ, J.: 70. výročie skončenia 2. svetovej vojny – Druhá svetová vojna v obrazoch. Vojensko-historický kalendár 2015, Bratislava : MO SR, 2014.

MEDVECKÝ, M. (zost.): Vyrovnávanie sa s totalitnou minulosťou – od trestnoprávnej roviny po vedecký výskum. Bratislava : Ústav pamäti národa, 2014, 110 s. ISBN 978-80-89335-68-8

STANOVÁ, M.: Vojenská história, roč. 18, 2014, č. 1, 2, 3, 4; 201 s., 167 s., 181 s., 205 s. – zostavenie časopisu pre vojenskú históriu, múzejníctvo a archívniectvo.

ŠEĎOVÁ, B.: Vojenská história Slovenska. Výberová bibliografia XIX. – 2011. In: Vojenská história, roč. 18, 2014, č. 1, s. 153-173.

7.3.4 Vedecké štúdie, dokumenty a materiály, odborné state, recenzie

BAKA, I.: Československo a vojensko-politické aspekty uvoľňovania medzinárodného napätia v Európe v druhej polovici 80-tych rokov (II. časť). In: Vojenská história, roč. 15, 2014, č. 1, s. 44-66.

ČAPLOVIČ, M.: Janko Jesenský ako legionár. In: Advokát Janko Jesenský – spisovateľ a legionár. Bratislava : Slov. advokátska komora - Univerzitná knižnica, s. 37-42.

GABÁNI, V.: Hlásenie zpravodajského dôstojníka Ministerstvu národnej obrany počas oslobodzovania okolia Zvolena. In: Vojenská história, roč. 18, 2014, č. 3, s. 111-129.

CHORVÁT, P.: Military Participation of the Slovak Republic in the Nazi Aggression against Poland and the Soviet Union : Reasons, Processes, and Consequences. In: Nations at war: Why do nations participate in wars, and why not? Proceedings of the 13th Annual Conference of the Partnership for Peace Consortium Conflict Studies Working Group. Sofia, Bulgaria 27 – 31 May 2013. Sofia : G. S. Rakovski National Defense Academy, 2014, s. 81-88.

KRALČÁK, Peter: Zmeny v organizačnej štruktúre Pracovného zboru po prijatí branného zákona v roku 1943 a jeho zánik. In: Vojenská história, roč. 18, 2014, č. 1, s. 99-111.

MASKALÍK, A.: Normalizačná „očista“ veliteľského zboru ČSLA v rokoch 1968 – 1971. In: Vojenská história, roč. 18, 2014, č. 1, s. 122-139.

MASKALÍK, A.: Správa Vojenskej kontrarozviedky o prípadoch zneužitia síl a prostriedkov ČSLA v augustových dňoch 1968. In: Vojenská história, roč. 18, č. 2, 2014, s. 126-147.

MEDVECKÝ, M.: Civilná obrana na Slovensku počas normalizácie. In: Vojenská história, roč. 18, 2014, č. 3, s. 60-77.

MEDVECKÝ, M.: Czechoslovak Foreign Intelligence Service and Great Britain at the Beginning of the Cold War. In: Buřhak, W. – Friis, T. W., (ed.): Need to

Know. Eastern and Western Perspectives. University Press of Southern Denmark, 2014, 191-206. ISSN 978-87-7674-853-1

MEDVECKÝ, M. – SYRNÝ, M.: V zajatí špionómánie. In: Pamäť národa, roč. 10, 2014, č. 1, s. 63-70.

MEDVECKÝ, M.: rec. na: Nižňanský, Edurd a kol.: Slovensko-nemecké vzťahy 1938 – 1945 v dokumentoch. I: Od Mníchova k vojne proti ZSSR. II: Od vojny proti ZSSR po zánik Slovenskej republiky v roku 1945. Prešov : Universum, 2009, 2011, 1171 s., 1093 s. In: Vojenská história, roč. 18, 2014, č. 4, s. 190-193.

PURDEK, I.: Metodologické a terminologické problémy výskumu vojenskej symboliky z aspektu heraldiky, faleristiky a vexilológie. In: Vojenská história, roč. 18, 2014, č. 2, s. 67-78.

SEGEŠ. V.: Stredoveké viedenské karty a ich komunikačné posolstvo. In: Historica 48. Zborník FiF Univerzity Komenského. Bratislava : FiF UK, 2014, s. 166-173.

ŠUMICHRASŤ, P.: „Slovenský príbeh“ juhoslovanských letcov v dokumentoch 1. čs. zmiešanej leteckej divízie v ZSSR (1944). In: Vojenská história, roč. 18, 2014, č. 1, s. 112-121.

ŠUMICHRASŤ, P.: Letecká havária na Zadnom Gerlachu v hláseniach leteckého náhradného pluku 4. In: Vojenská história, roč. 18, č. 2, 2014, s. 101-125.

ŠUMICHRASŤ, P.: Neúspešný úlet nitrianskych mechanikov v júni 1939 do Poľska. In: Vojenská história, roč. 18, č. 3, 2014, s. 92-110.

ŠUMICHRASŤ, P.: Keď rinčali zbrane, múzy nemlčali... Príbeh jedného nerealizovaného pamätníka. In: Vojenská história, roč. 18, č. 4, 2014, s. 151-158.

ZAŤKOVÁ, J: Ruskí vojnoví zajatci v oblasti vojenského veliteľstva Bratislava počas prvej svetovej vojny. In: Zborník téz a vystúpení z Medzinárodnej konferencie „K 100. výročiu začiatku Prvej svetovej vojny 1914 – 1918“. Bratislava : OZ Spoločnosť slovensko-ruského priateľstva, 2014, s. 101-106. ISBN 978-80-971824-0-3

ZAŤKOVÁ, J: Vojnoví zajatci z radov dôstojníkov a ich život v zajatí v oblasti 5. zborového veliteľstva Bratislava počas 1. svetovej vojny. In: Na sútoku riek. Život v slovensko-rakúskom pohraničí. Bratislava : MV SR, 2014, s. 491-506. ISBN 978-80-224-1387-9

7.3.5 Populárnovedné a publicistické články:

BAKA, I.: Útok na Poľsko sa neobišiel bez Slovákov. In: Pravda, príloha Víkend, 6. 9. 2014, s. 58-62.

BAKA, I : Nemecko-sovietska invázia do Poľska. In: Historická revue, roč. 25, 2014, č. 9, s. 30-31.

BLAŠKO, G.: Úspešné samohybné delo : SD-100. In: Obrana. Mesačník MO SR, roč. 22, 2014, č. 1, s. 47 : fotogr.

BYSTRICKÝ, J.: Karpatsko-duklianska operácia. In: Obrana, roč. 22, 2014, č. 10, s. 4-5.

- CSÉFALVAY, F.: Vojenský priebeh Slovenského národného povstania. In: Vojenská osveta. Spoločenskovedné semináre, 2014, 1. časť, s. 60-81.
- ČAPLOVIČ, M.: Česko-slovenský zahraničný odboj. In: Obrana. Mesačník MO SR, roč. 22, 2014, č. 10, s. 46.
- ČAPLOVIČ, M.: Slovo na úvod : Foreword. In: Príbeh predmetu. Rok 1914 : The Story of an Object. Year 1914. Bratislava : Zväz múzeí na Slovensku, 2014, s. 6-7.
- ČAPLOVIČ, M.: Československé légie vo Francúzsku. In: Obrana. Mesačník MO SR, roč. 22, 2014, č. 11, s. 46.
- ČAPLOVIČ, M.: Československé légie v Taliansku. In: Obrana. Mesačník MO SR, roč. 22, 2014, č. 12, s. 46.
- ČAPLOVIČ, M.: Úvodník. In: Obrana. Mesačník MO SR, roč. 22, 2014, č. 8, s. 3.
- HOLÍK, P.: Osvedčil sa aj na Dukle. In: Obrana. Mesačník MO SR, roč. 22, 2014, č. 5, s. 47 : fotogr.
- CHORVÁT, P.: Slováci v československých légiách. In: Vojenská osveta. Spoločenskovedné semináre, 2014, 1. časť, s. 21-33.
- CHORVÁT, P.: Všeobecná mobilizácia. In: Obrana, roč. 22, 2014, č. 1, s. 46.
- CHORVÁT, P.: Bitka pri Komarówe. In: Obrana, roč. 22, 2014, č. 2, s. 46.
- CHORVÁT, P.: Vpád ruskej armády na Slovensko. In: Obrana, roč. 22, 2014, č. 3, s. 46.
- CHORVÁT, P.: Prielom pri Gorliciach. In: Obrana, roč. 22, 2014, č. 4, s. 46.
- CHORVÁT, P.: Smrť plukovníka Franza Hilla. In: Bystrický permon, roč. 12, 2014, č. 3, s. 5.
- KADLEC, P.: Fototurbolet - L-410 FG. In: Obrana. Mesačník MO SR, roč. 22, 2014, č. 8, s. 47 : fotogr.
- MEDVECKÝ, M.: Chémia v Bratislave. In: Bratislavský kuriér, roč. 8, 2014, č. 14. s. 8.
- MIHÁLIK, M.: Flogger – H [MiG-23BN]. In: Obrana. Mesačník MO SR, roč. 22, 2014, č. 10, s. 47 : fotogr.
- MIHÁLIK, M.: Lietajúci polosalón. In: Obrana. Mesačník MO SR, roč. 22, 2014, č. 11, s. 47 : fotogr.
- MIHÁLIK, M.: Úspešná Tatrovka. In: Obrana. Mesačník MO SR, roč. 22, 2014, č. 12, s. 47 : fotogr.
- NASTIŠIN, P.: Úspešná húfnica. In: Obrana. Mesačník MO SR, roč. 22, 2014, č. 3, s. 47 : fotogr.
- NASTIŠIN, P.: Zdolal nemecké tanky. In: Obrana. Mesačník MO SR, roč. 22, 2014, č. 4, s. 47 : fotogr.
- NASTIŠIN, P.: Osvedčil sa na Dukle i Liptove. In: Obrana. Mesačník MO SR, roč. 22, 2014, č. 6, s. 47 : fotogr.
- RODÁK, Jozef jr.: Rovnošata československého vojaka v Taliansku : The uniform of the Czechoslovak army in Italy. In: Príbeh predmetu. Rok 1914 : The Story of an Object. Year 1914. Bratislava : Zväz múzeí na Slovensku, 2014, s. 56-57.

STANOVÁ, M.: Vojenský historický kalendár: Február 2014 – December 2014. In Obrana. Mesačník MO SR, roč. 22, č. 2 – 12, 2014, s. 41.

SEGEŠ, V.: Bratřici: dědicové kalicha? Kdo byli husitští pohrobci. In: Živá historie, roč. 7, 2014, č. 1-2, s. 54-57.

SEGEŠ, V.: Kníhtlač otvorila bránu novoveku. In: Quark. Magazín o vede a technike, roč. 20, 2014, č. 11, s. 44-45.

SEGEŠ, V.: Keď remeslo malo zlaté dno, časť 13 – 29. In: Učiteľské noviny, 2014, č. 38 – 56, 58; č. 38: Čižmárstvo, s. 19; č. 39: Tokárstvo, s. 19; č. 40: Halenárstvo, s. 19; č. 41: Sedlárstvo, s. 19; č. 42: Sitárstvo, s. 19; č. 43-44: Debnárstvo, s. 19; č. 45-46: Pokrývačstvo, s. 19; č. 47: Klobučníctvo, s. 15, č. 48: Hodinárstvo, s. 15; č. 49: Ihlárstvo, s. 15; č. 50: Cinárstvo, s. 15; č. 51: Knihárstvo, s. 7; č. 52: Halenárstvo, s. 15; č. 53: Kolárstvo a kolesárstvo, s. 15; č. 54: Farbiarstvo, s. 15; č. 55: Holičstvo, s. 15; č. 56: Medikováčstvo, s. 15; č. 58: Klampiarstvo, s. 15.

SEGEŠ, V.: Kráľovské karty. Dvorská spoločnosť na gotické sadě. In: Živá historie, roč. 7, 2014, č. 1-2, s. 64-66.

SEGEŠ, V.: Nejstarší husar na světě. Praporečník Ladislav Škultéty-Gabriš. In: Historické války, 2014, č. 4, s. 18-21.

ŠUMICHRASŤ, P.: Nebo nad Povstaním. Letectvo v Slovenskom národnom povstaní. In: Obrana, roč. 22, č. 8, 2014, s. 12-15.

TURZA, P.: Nemecký tank v čs. armáde. In: Obrana. Mesačník MO SR, roč. 22, 2014, č. 2, s. 47 : fotogr.

TURZA, P.: Húfnica z Uralu. In: Obrana. Mesačník MO SR, roč. 22, 2014, č. 9, s. 47 : fotogr.

ZAŤKOVÁ, J.: Bitky na rieke Soča. In: Obrana, roč. 22, 2014, č. 5, s. 46.

ZAŤKOVÁ, J.: Prielom pri Kobaride. In: Obrana, roč. 22, 2014, č. 6, s. 46.

ZAŤKOVÁ, J.: Prvá svetová vojna a Slovensko. In: Líder, roč. 3, 2014, č. 4, s. 40-49.

ZAŤKOVÁ, J.: K veľkej vojne balkánskou bránou. Rakúsko-uhorské ofenzívy proti Srbsku v roku 1914. In: Historická revue, roč. 25, 2014, č. 7, s. 18-22.

ZAŤKOVÁ, J.: Bitka na Piave a rozpad rakúsko-uhorskej armády. In: Obrana, roč. 22, 2014, č. 8, s. 46.

ZAŤKOVÁ, J.: Sarajevský atentát pred sto rokmi spustil vojnové šialenstvo. In: info.sk, 28. 6. 2014, dostupne na: <http://www.info.sk/sprava/40024/sarajevsky-atentat-pred-sto-rokmi-spustil-vojnove-sialenstvo/>

ZAŤKOVÁ, J.: Vzburá v Kragujevací. In: Obrana, roč. 22, 2014, č. 9, s. 46.

ZAŤKOVÁ, J.: Schmidl, Erwin A.: Was sagt uns der Erste Weltkrieg heute? In: Zeitreise Österreich. Sonderausgabe 2014, s. 23 (Slowakei).

VÁRY, J.: Ťahač rakiet [ZiL 131]. In: Obrana. Mesačník MO SR, roč. 22, 2014, č. 7, s. 47 : fotogr.

7.3.6 Anotácie:

ŠEĎOVÁ, B.: Bohunský, Juraj – Puha, Karol: Dunajská flotila. História lodného parku od roku 1922. Bratislava: Slovart, 2012, 304 s. In: Vojenská história, roč. 18, 2014, č. 1, s. 179-180.

ŠEĎOVÁ, B.: Brix, J.: Černé brigády – milice italských fašistů 1944 – 1945. Praha : Libro Nero, 2010, 110 s. In: Vojenská história, roč. 18, 2014, č. 4, s. 196-197.

ZAŤKOVÁ, J.: Mudrák, Augustín – Červenka, Jiří: Bojoval jsem za císaře pána. In: Vojenská história, roč. 18, 2014, č. 1, s. 175-176.

ZAŤKOVÁ, J.: Richard, Carl J.: Americká invaze do Ruska. Praha: Pragma, 2013, 159 s. In: Vojenská história, roč. 18, 2014, č. 2, s. 154.

ZAŤKOVÁ, J.: Šmahel, František: Jan Hus. Život a dílo. Praha: Argo, 2013, 210 s. In: Vojenská história, roč. 18, 2014, č. 4, s. 194.

7.4 MEDIÁLNA PREZENTÁCIA A PREDNÁŠKOVÁ ČINNOSŤ ZA ROK 2014

7.4.1 Rozhovory pre tlač:

BYSTRICKÝ, J.: K vojenskej minulosti Slovenska – Slovenské národné povstanie, red.: Forgács, D. TASR, 30. 3. 2014.

BYSTRICKÝ, J.: Slováci na východnom fronte – Karol Schwarz. In: SME, príloha Víkend, 15. 3. 2014, s. 12.

BYSTRICKÝ, J.: K vojenskej minulosti Slovenska – Slovenské národné povstanie. TASR, 30. 3. 2014.

CSÉFALVAY, F.: Slovenské národné povstanie – postoje historikov, Slovensko v čase SNP, povstalci, partizáni, Nemci a SNP, povstalecká munícia. TASR, 19. 8.2014, dostupné na:

<http://www.teraz.sk/slovensko/snp-vyrocie/95648-clanok.html>

<http://www.teraz.sk/slovensko/spolupraca-povstalci-partizani-snp/95645-clanok.html>

<http://www.teraz.sk/slovensko/csefalvay-snp-historik/95630-clanok.html>

<http://www.teraz.sk/slovensko/pocas-snp-nemci-povstalci/95560-clanok.html>

<http://www.teraz.sk/slovensko/povstalci-municia-snp/95552-clanok.html>

<http://www.teraz.sk/slovensko/historik-snp-slovensko-1944/95467-clanok.html>

<http://www.teraz.sk/slovensko/snp-povstalci/95538-clanok.html>

ČAPLOVIČ, M.: Pripravili súťaž pri príležitosti oslobodenia Svidníka. Red.: Mihalík, J. In: Podduklianské novinky, 20. 1. 2014.

ČAPLOVIČ, M.: Na Duklu vrátia pôvodnú sochu vojaka. Red. ver. In: www.e-dukla.sk, 30. 5. 2014.

ČAPLOVIČ, M.: Dnes otvorili konferenciu k 100. výročiu začiatku 1. svetovej vojny. In: TASR, tiež www.teraz.sk, 30. 6. 2014.

ČAPLOVIČ, M.: Stanovisko k spornému projektu. In: www.sme.sk, 17. 7. 2014.

ČAPLOVIČ, Miloslav: Historici odmietajú názory o SNP ako o protištátnom sprisahaní. In: SITA, tiež www.aktuality.sk, 17. 7. 2014.

ČAPLOVIČ, M.: Hania partizánov a ďakujú za to aj historikovi z ÚPN. Red.: Gyarfášová, Soňa. In: www.sme.sk, 17. 7. 2014.

ČAPLOVIČ, M.: Slováci bojovali v 1. Svetovej vojne na viacerých európskych frontoch. In: TASR, tiež www.teraz.sk, www.orangeportal.sk, 18. 7. 2014.

ČAPLOVIČ, M.: Prvá svetová vojna bola konfliktom globálnych rozmerov. In: TASR, tiež www.teraz.sk, 18. 7. 2014.

ČAPLOVIČ, M.: Bitka pri rieke Somma bola najkrvavejšia, zahynulo 1,3 mil. vojakov. In: TASR, tiež www.teraz.sk, 19. 7. 2014.

ČAPLOVIČ, M.: Prvá svetová vojna priniesla vývoj nových druhov zbraní. In: TASR, tiež www.teraz.sk, 20. 7. 2014.

ČAPLOVIČ, M.: Na SNP môžu byť Slováci právom hrdí. In: TASR, tiež www.teraz.sk, 22. 8. 2014.

ČAPLOVIČ, M.: Pamätník na Dukle bude mať novú sochu. In: Podduklianské novinky, 16. 9. 2014.

ČAPLOVIČ, M.: Na Duklu sa vráti pôvodná socha. In: www.e-dukla.sk, 26. 9. 2014.

ČAPLOVIČ, M.: Z Dukly vraj zmizla socha – je vo veži, na pamätník dajú inú. In: Podduklianské novinky, 29. 9. 2014.

ČAPLOVIČ, M.: Obrnený transportér previezli do veže. In: Podduklianské novinky, 29. 9. 2014.

ČAPLOVIČ, M.: Na dukliansky pamätník vrátia sochu z roku 1949. In: TASR, tiež www.korzar.sme.sk, 29. 9. 2014.

ČAPLOVIČ, M.: Z pamätníka v Dukle zmizla socha. Prečo ju odstránili ? Plus jeden deň, tiež www.pluska.sk, 29. 9. 2014.

ČAPLOVIČ, M.: Čo je to na Dukle za nového vojaka? In: Plus jeden deň, 29. 9. 2014.

ČAPLOVIČ, M.: Dukla: Pamätník sa vráti čs. vojakom, Kulich ostane vo veži. In: TASR, tiež www.teraz.sk, www.24hod.sk, 29. 9. 2014.

ČAPLOVIČ, M.: Rekonštrukcia duklianskeho pamätníka s politikou nesúvisí. In: TASR, tiež www.aktualne.sk, 29.9.2014.

ČAPLOVIČ, M.: Pri pamätníku na Dukle bude stáť socha československého vojaka. In: SITA, tiež www.pravda.sk, 30. 9. 2014.

ČAPLOVIČ, M.: Na Duklu vrátia pôvodnú sochu vojaka. In: Korzár, 1. 10. 2014, tiež www.korzar.sme.sk, 1. 10. 2014.

ČAPLOVIČ, M.: Vojenský historický ústav požiadal o odpustenie dane z nehnuteľnosti. In: TASR, tiež www.sme.sk, 2. 10. 2014.

ČAPLOVIČ, M.: Pamätník na Dukle je bez sochy! In: www.e-dukla.sk, 2. 10. 2014.

ČAPLOVIČ, M.: Zahalená socha na Dukle čaká na svoj veľký deň a prezidenta. Red. Forgács, Daniel. In: www.teraz.sk, 4. 10. 2014.

ČAPLOVIČ, Miloslav: Obrazom: Na Duklu sa vráti socha československého vojaka. In: SITA, tiež www.webnoviny.sk, 4. 10. 2014.

ČAPLOVIČ, M.: Vojenský areál na Dukle láka turistov, mládež aj pamätníkov. In: SITA, tiež Korzár, 6. 10. 2014, tiež www.korzar.sme.sk, 5. 10. 2014.

ČAPLOVIČ, Miloslav: Na Dukle spomínajú na obeť. Kiska s Glváčom odhalili sochu. In: SITA, tiež www.webnoviny.sk, 6. 10. 2014.

ČAPLOVIČ, M.: Salutujúci vojak sa vracia na Duklu, pozrite si ho skôr ako ho odhalia. Red. Forgács, Daniel. In: www.teraz.sk, 6. 10. 2014.

ČAPLOVIČ, Miloslav: Obrazom: Na Dukle si pripomenú obeť, odhalia sochu vojaka. In: SITA, tiež www.webnoviny.sk, 6. 10. 2014.

ČAPLOVIČ, M.: Duklu opäť stráži československý vojak. In: Plus jeden deň, 7. 10. 2014.

ČAPLOVIČ, M.: 70 rokov od veľkej bitky na Dukle. Red.: Krno, Martin. In: Pravda, 7. 10. 2014, tiež www.pravda.sk, 6. 10. 2014.

ČAPLOVIČ, M.: Ruského vojaka nahradil československý. Red.: Novotný, P. In: Nový čas, 7. 10. 2014.

ČAPLOVIČ, M.: Pocta hrdinom Karpatsko-duklianskej operácie. In: Šport, 7. 10. 2014.

ČAPLOVIČ, M.: Presunuli vojenskú techniku. Red. Čorňáková, Veronika. In: www.e-dukla.sk, 13. 10. 2014.

ČAPLOVIČ, M.: Na Dukle je pôvodná socha z roku 1949. Red. Čorňáková, V. In: www.e-dukla.sk, 16. 10. 2014.

ČAPLOVIČ, M.: Dukla nemá iba obeť, ale najmä hrdinov. Red.: Krno, Martin. In: Bojovník, 16. 10. 2014.

ČAPLOVIČ, M.: Slovenskí historici chcú dostať vojenské dejiny do mobilov. In: SITA, tiež www.24hod.sk, www.webnoviny.sk, 21. 12. 2014.

ČAPLOVIČ, M.: Vytvárajú eBádatel'nu určenú aj pre verejnosť. In: SITA, tiež www.orangeportal.sk, 30. 12. 2014.

CHORVÁT, P.: K vojenskej minulosti Slovenska – slovenskí vojaci v 1. svetovej vojne, red.: Forgács, D. TASR, 30. 3. 2014.

MEDVECKÝ, M.: Tisova tajná služba vedela o chystanom SNP. In: SME, 28. 8. 2014, dostupné na:

<http://www.sme.sk/c/7355068/tisova-tajna-sluzba-vedela-o-chystanom-snp.html>

SEGEŠ, V.: K vojenskej minulosti Slovenska – Mílniky novovekých dejín, red.: Forgács, D., TASR, 30. 3. 2014.

ŠUMICHRAST, P.: Nebo bolo celé čierne, nad hlavami tisíce lietadiel. Ako prežívali Deň D, red.: Gyarfášová, Soňa. In: SME, 5. 6. 2014, dostupné na:

<http://www.sme.sk/c/7228692/nebo-bolo-cele-cierne-nad-hlavami-tisice-lietadiel-ako-prezivali-den-d.html?ref=rzc>;

ŠUMICHRAST, P.: Vylodenie v Normandii podporili českí a slovenskí letci. TASR, 5. 6. 2014, dostupné na:

<http://www.teraz.sk/slovensko/sr-normandia-vylodenie/86982-clanok.html>;

ŠUMICHRAST, P.: Deň D: Invázne člny a krvavé pláže Normandie, red.: Červenka, Juraj. In: Nový čas, 7. 6. 2014, dostupné na:

<http://adam.azet.sk/clanky/18146/den-d-invazne-clny-a-krvave-plaze-normandie.html>;

ŠUMICHRAST, P.: Lietali s kráľovským letectvom a boli úžasní, red.: Krbatová, Lucia. In: Pravda, 18. 6. 2014, dostupné na:

<http://spravy.pravda.sk/domace/clanok/321297-lietali-s-kralovskym-letectvom-a-boli-uzasni/>

ŠUMICHRAST, P.: Pod Starým mostom môžu byť bomby z druhej svetovej, red. Púčiková, Andrea. In: SME, 26. 6. 2014, dostupné na:

<http://bratislava.sme.sk/c/7252898/pod-starym-mostom-mozu-byt-bomby-z-druhej-svetovej.html#ixzz35jFXIptJ>

ŠUMICHRAST, P.: 70 rokov od bombardovania strojární v Dubnici nad Váhom. Na tajnú zbrojovku spadlo 49 ton bômb! In: Čas.sk, 7. 7. 2014, dostupné na:

http://www.cas.sk/clanok/286593/70-rokov-od-bombardovania-strojarni-v-dubnici-nad-vahom-na-tajnu-zbrojovku-spadlo-49-ton-bomb.html/?utm_source=cas.sk&utm_medium=zona-section&utm_content=box-%C4%8Das.sk-section&utm_campaign=cross

ŠUMICHRAST, P.: Pamätník obetí vzbury „drotárskeho pluku“ je za bránami kasární. TASR, 19. 7. 2014, dostupné na:

<http://www.teraz.sk/regiony/prva-svetova-vojna-obete-trencin/91983-clanok.html>

ŠUMICHRAST, P.: Dôležitú úlohu v povstaní plnilo aj letectvo. TASR, 23. 8. 2014, dostupné na:

<http://www.teraz.sk/slovensko/snp-letectvo/95533-clanok.html>

ŠUMICHRAST, P.: Celým národom hrozila likvidácia. In: Pravda, 29. 8. 2014, dostupné na:

<http://nazory.pravda.sk/analyzy-a-postrehy/clanok/328369-celym-narodom-hrozila-likvidacia/>

ŠUMICHRAST, P.: Atentát na Heydricha: Dvadsať sekúnd, ktoré vstúpili do dejín. In: Plus 7 dní, 18. 10. 2014, dostupné na:

<http://www.pluska.sk/plus-7-dni/domov/atentat-heydricha-dvadsat-sekund-ktore-vstupili-do-dejin.html>

ŠUMICHRAST, P.: Slovačka odlikovala jugoslavske pilote. In: Akter dnevni – akter nedeljnik, 29.10. 2014, dostupné na:

<http://www.akter.co.rs/27-drutvo/108208-slova-ka-odlikovala-jugoslovenske-pilote.html>

ŠUMICHRAST, P.: Odlikovani jugoslovenski piloti. In: Izvor, 29. 10. 2014, dostupné na:

http://www.b92.net/info/vesti/index.php?yyyy=2014&mm=10&dd=29&nav_category=78&nav_id=917502

ŠUMICHRAST, P.: Posthumno priznanje: Slovačka odlikovala jugoslovenske pilote! In: Kurir, 29.10.2014, dostupné na:

<http://www.kurir.rs/vesti/drustvo/posthumno-priznanje-slovačka-odlikovala-jugoslovenske-pilote-clanak-1601714>

ŠUMICHRAST, P.: Naši heroji branili i slovačko nebo. In: Večerne novosti, 31. 10. 2014, dostupné na:

<http://www.novosti.rs/vesti/planeta.301.html%3A517370-Nasi-heroji-branili-i-slovacko-nebo>

ZAŤKOVÁ, J.: Zajatý dôstojník sa nemal zle, mohol mať aj sluhu. In: Sme, 27. 7. 2014, dostupné tiež na:

<http://www.sme.sk/c/7304258/zajaty-dostojnik-sa-nemal-zle-mohol-mat-aj-sluhu.html>

7.4.2. Vystúpenia v médiách, prednášková činnosť:

PhDr. Igor BAKA, PhD.

– RTVS, SRo 1 Slovensko, rozhovor k 75. výročiu vypuknutia 2. svetovej vojny, 28. 8. 2014, (10 min.)

Mgr. Gabriel BLAŠKO

– RTVS, STV 1, Správy STV, Uniformy Rakúsko-Uhorskej armády z prvej svetovej vojny v Centrálnnej expozícii VHÚ VHM – MO Svidník, red.: Černý, M., 4. 7. 2014 (0,5 min.);

– RTVS, SRo 2 Regina, informácie o zbierkových predmetoch umiestnených v Depozitári D 2 VHÚ VHM – MO Svidník, red. Veronika Slaninková, 6. 10. 2014 (0,5 min.);

– RTVS, SRo 2 Regina, Čo nové môžu návštevníci vidieť vo VHÚ VHM – Múzejnom oddelení Svidník za posledné obdobie (2011 – 2014), red.: Talavašek, Miroslav, 6. 10. 2014 (0,5 min.)

doc. PhDr. Jozef BYSTRICKÝ, CSc.

– prednáška k 70. výročiu vzniku 1. čs. armádneho zboru a 3. čs. delostreleckého pluku v ZSSR pre žiakov stredných škôl v Senici, 6. 6. 2014 (60 min.);

– prednáška pri príležitosti 70. výročia vzniku 1. čs. armádneho zboru a 3. čs. delostreleckého pluku v ZSSR pre žiakov stredných škôl v Senici, 6.6.2014 (60 min.);

– prednáška s besedou Dukla oslavovaná a zatracovaná (70. výročie KDO) pre Čs. obec legionársku v ČR – Valtice, 25. 9. 2014 (60 + 50 min.);

– prednáška s besedou Karpatsko-duklianska operácia pre vydavateľstvo Iskrapress, 25. 10. 2014 (60 + 60 min.)

– Televízia TA 3, štúdio TA 3, rozhovor o ukončení 2. svetovej vojny pri príležitosti 70. výročia jej ukončenia (2-krát), 8. 5. 2014 (14 min.);

– RTVS, STV 1, rozhovor o ukončení 2. svetovej vojny pri príležitosti 70. výročia jej ukončenia, 8. 5. 2014 (5 min.);

– RTVS, STV 2, cyklus diskusných relácií k 70. výročiu SNP, SNP – neznáma história (61 dní drámy), časť: Armáda a partizáni, 6. 8. 2014 (25 minút), dostupné tiež na:

<http://www.rtv.sk/televizia/archiv/359/8621>;

– RTVS, STV 2, cyklus diskusných relácií k 70. výročiu SNP, SNP – neznáma história (61 dní drámy), časť: Oslobodenie, 27. 8. 2014 (35 min.);

– RTVS, SRo 2 Regina, diskusná relácia k 70. výročiu SNP: Povstanie ako znovuzrodenie národa. Kapitoly z dejín SNP. Globálna situácia v rokoch 1943 – 1944, 6. 7. 2014, 8. 7. 2014 (25 min.); SRo 1 Slovensko, 6. 7. 2014 (25 min.);

– RTVS, SRo 2 Regina, diskusná relácia k 70. výročiu SNP: Povstanie ako znovuzrodenie národa. Kapitoly z dejín SNP. Slovenská armáda 1939 – 1945, 20. 7. 2014, 22. 7. 2014 (30 min.); SRo 1 Slovensko, 20. 7. 2014 (30 min.);

– RTVS, SRo 2 Regina, diskusná relácia k 70. výročiu SNP: Povstanie ako znovuzrodenie národa. Kapitoly z dejín SNP. Exil v Londýne a v Moskve a SNP, 27. 7. 2014, 29. 7. 2014 (30 min.); SRo 1 Slovensko, 27. 7. 2014 (30 min.);

- TV JOJ, Noviny, rozhovor k 70. výročiu SNP, 6. 10. 2014 (3 min.);
- RTVS, STV 1, Reportéri, rozhovor na tému Rusíni z gulagov v čs. vojsku v ZSSR a Karpatsko-duklianska operácia, 16. 10. 2014 (5 min.).

PhDr. František CSÉFALVAY, CSc.

- prednáška Vojenský priebeh SNP pre vedúcich spoločenskovedných seminárov, Dome armády v Trenčíne, január 2014 (90 min.);
- prednáška o SNP pre Oblastný výbor SZPB Nové Mesto nad Váhom, 4. 6. 2014 (20 min.);
- príhovor o historiografii SNP v rámci Historia magistra vitae 10 – Rok 1944 v domácich a zahraničných reflexiách, o najnovšom vedeckom výskume dôležitého medzníka slovenských dejín, 29. 5. 2014 (10 min.);
- RTVS, STV 1, živé vysielanie z Francúzska z osláv 70. výročia operácie Overlord, odpovede na otázky, red.: Strizenec, 5., 6. 6. 2014 (45 min.);
- RTVS, SRo 1 Slovensko, rozhovor k 70. výročiu operácie Overlord, red.: Strížková, Petra, 6. 6. 2014 (4 min.); dostupné tiež na:
<http://static-media.rtv.sk/items/158/5391872be46ae.mp3>;
- RTVS, STV 1, rozhovor k 70. výročiu operácie Overlord, red.: Gyarfašová, S., 5. 6. 2014 (2 min.);
- RTVS, STV 2, cyklus diskusných relácií k 70. výročiu SNP, SNP – neznáma história (61 dní drámy), časť: Armáda a partizáni, 6. 8. 2014 (10 minút), dostupné tiež na:
<http://www.rtv.sk/televizia/archiv/359/8621>;
- RTVS, STV 1, Televízne noviny, rozhovor o východoslovenskej armáde, 19.8. 2014, (15 sek.);
- RTVS, SRo 1 Slovensko, vystúpenie v rozhlasovom dokumente Zradení povstalci, o osudoch povstalcov po roku 1948, red.: Bábik, J., 29. 8. 2014 (3 min.);
- RTVS, SRo 2 Regina, diskusná relácia k 70. výročiu SNP: Povstanie ako znovuzrodenie národa. Kapitoly z dejín SNP. Globálna situácia v rokoch 1943 – 1944, 6. 7. 2014, 8. 7. 2014 (15 min.); SRo 1 Slovensko, 6. 7. 2014 (15 min.);
- RTVS, SRo 2 Regina, diskusná relácia k 70. výročiu SNP: Povstanie ako znovuzrodenie národa. Kapitoly z dejín SNP. Slovenská armáda 1939 – 1945, 20. 7. 2014, 22. 7. 2014 (15 min.); SRo 1 Slovensko, 20. 7. 2014 (15 min.);
- RTVS, SRo 2 Regina, diskusná relácia k 70. výročiu SNP: Povstanie ako znovuzrodenie národa. Kapitoly z dejín SNP. Partizánske hnutie na Slovensku, 24. 8. 2014, 26. 8. 2014 (45 min.); SRo 1 Slovensko, 24. 8. 2014 (45 min.).

Mgr. Miloslav ČAPLOVIČ, PhD.

- prednáška Milan Rastislav Štefánik: milovaný alebo nenávidený?, pre Asociáciu frankofónnych študentov na Fakulte politických vied a medzinárodných vzťahov Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, 23. 4. 2014 (60 min.);
- prednáška Česko-Slovenské légie 1914 – 1920 (Náčrt problematiky) na Gymnáziu Janka Kráľa v Zlatých Moravciach, v rámci konferencií k 100. výročiu 1. svetovej vojny a 100. výročiu formovania čs. légii, organizovaných Metodicko-pedagogickým centrom, 3. 7. 2014 (40 min.);

- prednáška Česko-Slovenské légie v rámci prednáškového cyklu k 100. výročiu vypuknutia 1. svetovej vojny „Stalo sa pred 100 rokmi... Rôzne tváre prvej svetovej vojny“, organizovanom Historickým ústavom SAV a spoločnosťou Via Cultura v Piszatoryho paláci v Bratislave, 23. 10. 2014 (45 min.);
- RTVS, SRo 2 Regina, reportáž Výročia a Vojenský historický ústav Ministerstva obrany, red.: Minár, Miroslav, 5. 3. 2014 (5 min.);
- RTVS, SRo 1 Slovensko, Vojenská rubrika, red.: Minár, Miroslav, 8. 4. 2014 (1 min.);
- RTVS, SRo 2 Regina, reportáž Medzinárodná konferencia historikov v priestoroch Múzea SNP, red.: Minár, Miroslav, 23. 4. 2014 (2 min.);
- RTVS, STV 1 a STV 2, relácia Správy RTVS, reportáže Spomienky na generála Štefánika a Repliku má letisko zapožičanú, red.: Janko, Ivan, 5. 5. 2014 (2 min.);
- TV JOJ, relácia Veľké noviny, reportáž Hlavu Štefánika komunisti nezničili, red.: Stráňavova, Lucia, 5. 5. 2014 (1 min.);
- Televízia TA 3, reportáž Časť pôvodnej sochy Milana Rastislava Štefánika je doma, red.: Štefanovičová, B., 9. 5. 2014 (1 min.);
- RTVS, STV 1, relácia Správy RTVS, reportáž V 1. Svetovej vojne sa bojovalo po novom, red.: Jaco, M., 15. 7. 2014 (1 min.);
- RTVS, SRo 1 Slovensko, reportáž Výročie narodenia M. R. Štefánika, red.: Cigánková, Vlasta, 21. 7. 2014 (2 min.);
- RTVS, SRo 2 Regina, reportáž Po trojmesačnej rekonštrukcii Štefánikovo rodného domu sprístupnili v Košariskách aj jeho múzeum, red.: Cigánková, Vlasta, 21. 7. 2014 (2 min.);
- RTVS, STV 2, relácia Správy RTVS, reportáž Výmena sôch na Dukle, red.: Lažo, Stanislav, 10. 9. 2014 (1 min.);
- RTVS, SRo 2 Regina, reportáž Sochy na Duklianskom pamätníku plánujú historici opäť raz vymeniť, dajú tam pôvodnú sochu zo 40. rokov, red.: Černý, Maroš, 11. 9. 2014 (2 min.);
- RTVS, STV 1, relácia Správy RTVS, reportáž Sochu pamätníka na Dukle vymenia, red.: Černý, Maroš, 3. 10. 2014 (1 min.);
- TV Markíza, relácia Televízne noviny, reportáž Dukla s novou sochou, red.: Sivák, Pavol, 3. 10. 2014 (1 min.);
- RTVS, STV 2, Armádny magazín Profesionál, reportáž Pamäť histórie, red.: Košík, Maroš, 3. 10. 2014 (2 min.);
- TV Markíza, relácia Televízne noviny, reportáž Boje o Duklu, red.: Sivák, Pavol, 6. 10. 2014 (1 min.);
- TV JOJ, relácia Veľké noviny, reportáž Spomienka na Duklu, red.: Il'kanin, Michal, 6. 10. 2014 (1 min.);
- RTVS, rozhlasová stanica Slovensko, reportáž Pamiatka obetiam Karpatsko-duklianskej operácie, red.: Minár, Miroslav, 6. 10. 2014 (2 min.);
- Televízia TA 3, reportáž Spomienka na krvavé dni, red.: Slivenský, Jozef, 6. 10. 2014 (1 min.);
- RTVS, SRo 2 Regina, reportáže Hlavné mesto hľadá spôsob ako odpustiť VHÚ daň z nehnuteľnosti za vojenské bunkre v Petržalke, Za vojenské bunkre v Petržalke by sa nemusela platiť daň z nehnuteľnosti, mesto analyzuje možnosti, red.: Gapčová, Martina a Heldes, Branislav, 14. 10. 2014 (2 min.);
- RTVS, SRo 1 Slovensko, relácia Autom po Slovensku -- Piešťany, red.: Jeluš, Milan, 4. 11. 2014 (2 min.);

- RTVS, SRo 3 Devín, rozhlasový cyklus Zabudnutí legionári (10 relácií á 30 min), red.: Turčík, Peter, 8. – 19. 12. 2014 (60 min.);
- TV JOJ, relácia Veľké noviny, reportáž Príťažlivejšie dejiny, red. Petrus Peter, 20. 12. 2014 (1 min.).

Mgr. Peter HOLÍK

- RTVS, STV 1, Správy STV, Karpatsko-duklianska operácia a Slovenské národné povstanie, red.: Černý, M., august 2014 (0,5 min.);
- RTVS, SRo 1 Slovensko, Karpatsko-duklianska operácia a Slovenské národné povstanie, red.: Černý, M., august 2014 (0,5 min.);
- TV Markíza, Televízne noviny, oprava nápisov na náhrobných kameňoch, red. Sivák, M., august 2014 (0,5 min.)
- RTVS, STV 1, Správy STV, oprava nápisov na náhrobných kameňoch, red.: Černý, M., august 2014 (0,5 min.);
- RTVS, STV 1, Slovensko v obrazoch, Prvá svetová vojna, red.: Raševová, K., august 2014 (7min.);
- RTVS, SRo 2 Regina, informácie o zbierkových predmetoch umiestnených v Depozitári D 1 VHÚ VHM – MO Svidník, red.: Slaninková, Veronika, 6. 10. 2014 (0,5 min.)

Drahomír HORNÁČEK

- RTVS, SRo 2 Regina, relácia Depozitár C – rozprávanie o zbierke palných zbraní, 26. 8. 2014 (3,5 min.).

Mgr. Peter CHORVÁT, PhD.

- prednáška Významné bitky prvej svetovej vojny so slovenskou účasťou v rámci cyklu organizovaného SAV v Piszatoryho paláci, 22. 5. 2014 (30 min);
- prednáška o dejinách čs. opevnení na Slovensku v objekte B-S 8 pre stredné školy v Bratislave, 29. 5. 2014 (60 min.);
- prednáška pri vojenskom cintoríne o jeho dejinách a význame v Petržalke – Kopčanoch pre Ordinariát Ozbrojených síl a Ozbrojených zborov SR, konferencia Apostolat Militaire International v angličtine, 21. 9. 2014 (10 min.);
- prednáška a beseda o knihe Jozefa Klempu Spomienky legionára, Mestská knižnica Petržalka, 16. 10. 2014 (90 min.);
- RTVS, SRo 1 Slovensko, rozhovor o čs. opevneniach na Slovensku, 8. 5. 2014 (5 min.); 9. 5. 2014 (5 min.);
- RTVS, SRo 1 Slovensko, vyjadrenie k čs. zahraničnému vojsku (légiám), 27. 7. 2014 (2 min.);
- RTVS, SRo 1 Slovensko, beseda z prvej ruky k vypuknutiu prvej svetovej vojny, 28. 7. 2014 (15 min.);
- TA 3, rozhovor pri príležitosti vypuknutia prvej svetovej vojny, 28. 7. 2014 (15 min.); 28. 7. 2014 (30 min.);
- RTVS, SRo 1 Slovensko, rozhovor o nových technológiách v období prvej svetovej vojny, 28. 7. 2014 (5 min.).

Ing. Miroslav MIHÁLIK

– RTVS, SRo 2 Regina, relácia Mozaika regiónu, rozhovor Vojenské historické múzeum v Piešťanoch, red.: Jurčo, Martin, 7. 5. 2013 (5 min.).

Ing. Milan ONDRUŠ

– prednášky *Vyrad'ovanie registratúrnych záznamov a ich archivovanie v podmienkach OS SR* v rámci kurzov pre zamestnancov pracovísk administratívnej bezpečnosti OS SR, organizovaných Akadémiou OS SR M. R. Štefánika v Liptovskom Mikuláši 20. 2., 15. 5., 26. 9. 2014 (720 min.).

Edita POPLUHÁROVÁ

– RTVS, SRo 2 Regina, relácia Depozitár A – rozprávanie o zbierke Rady, vyznamenania a medaily s dôrazom na Rad SNP, 26. 8. 2014 (3,5 min.).

Dr. Imrich PURDEK

– prednáška a seminár Základné zdroje národných a vojenských tradícií a spôsoby ich uplatňovania v Ozbrojených silách SR v rámci spoločenskovednej prípravy profesionálnych vojakov na veliteľstve ŠPO GŠ Ozbrojených síl SR, 20. 11. 2014 (60 min. a 45 min. beseda);

– prednáška a seminár Základné zdroje národných a vojenských tradícií a spôsoby ich uplatňovania v Ozbrojených silách SR v rámci spoločenskovednej prípravy profesionálnych vojakov pre útvar Čestnej stráže Ozbrojených síl SR, 30. 10. 2014 (60 min. a 45 min. beseda).

Mgr. Jozef RODÁK

– prednáška Boje v Karpatoch 1914 – 1915 v SNM – Múzeu ukrajinskej kultúry vo Svidníku pre žiakov 8. a 9. ročníka ZŠ, 2. 5. 2014 (60 min.);

– RTVS, STV 1, Správy STV, Noc múzeí na Vyhladkovej veži na Dukle, red.: Černý, M., 18. 5. 2014 (0,5 min.);

– RTVS, STV 1, Správy STV, Boje na východe Slovenska v 1. svetovej vojne, red.: Černý, M., 4. 7. 2014 (0,5 min.);

– RTVS, SRo 1 Slovensko, Nočná pyramída, diskusia o Karpatsko-Duklianskej operácii, red.: Minar, M., 6. 10. 2014 (90 min.);

– RTVS, SRo 2 Regina, Informácie o plánoch VHÚ VHM Mo Svidník na najbližšie obdobie, red.: Slaninková, Veronika, 6. 10. 2014 (0,5 min.).

doc. PhDr. Vladimír SEGEŠ, PhD.

– prednáška Remeslá a cechy v starej Bratislave na Univerzite tretieho veku UK v Bratislave, 21. 2. 2014 (90 min.);

– prednáška Gotické karty a štruktúra stredovekej spoločnosti na FiF Prešovskej univerzity v Prešove, 12. 3. 2014 (90 min.);

– semestrálne prednášky Štruktúra a mentalita stredovekej spoločnosti na Filozofickej fakulte UK v Bratislave, ak. rok 2013/2014 (10 x 90 min.);

– RTVS, SRo 1 Slovensko, rozhovor o zločine a treste v stredovekej Bratislave, 8. 4. 2014 (60 min.)

– medzinárodný rozhlasový projekt, rozprávanie Môj strarý otec v prvej svetovej vojne (10 min.) dostupné na:

<http://www3.ebu.ch/europe-1914>);

– RTVS, STV1, zábavno-súťažná mládežnícka relácia Daj si čas, rozhovor o zločine a treste v minulosti, 21. 6. 2014 (15 min.)

PhDr. Peter ŠUMICHRASŤ, PhD.

– RTVS, SRo 1 Slovensko, rozhovor o vojenských osobnostiach dejín Slovenska 1939 – 1945, 10. 5. 2014 (5 min.), dostupné tiež na:

<http://slovensko.rtv.sk/clanok/kultura/vojenske-osobnosti-dejin-slovenska-1939-1945>;

– RTVS, SRo 1 Slovensko, rozhovor o bombardovaní rafinérie Apollo v Bratislave, red.: Strižková, Petra, 16. 6. 2014 (5 min.), dostupné tiež na:

<http://slovensko.rtv.sk/clanok/spolocnost/70-rokov-od-zbombardovania-rafinerie-apollo-v-bratislave>;

– RTVS, SRo 2 Regina, rozhovor o bombardovaní rafinérie Apollo v Bratislave, 19. 6. 2014 (6.min.), dostupné tiež na:

<http://ba.regina.rtv.sk/clanok/rubriky/veda-poznanie-umenie/co-vas-trapi-bombardovanie-rafinerie-apollo>;

– Česká televize, rozhovor: Na Bratislavu padaly bomby, místo náletů teď okupují developéři, red.: Miřejovský, David, 21. 6. 2014 (2 min.), dostupné tiež na:

<http://www.ceskatelevize.cz/ct24/svet/277689-na-bratislavu-padaly-bomby-misto-naletu-ted-okupuji-developeri/>, <http://www.prehlednezpravy.cz/2014/06/21/na-bratislavu-padaly-bomby-misto-naletu-ted-okupuji-developeri/>;

– RTVS, TV Markíza, rozhovor: Na hrane! Most ohrozuje nebezpečenstvo z hlbín, 21. 7. 2014 (1min.), dostupné tiež na:

http://www.tvnoviny.sk/domace/1765055_na-hrane-most-ohrozuje-nebezpecenstvo-z-hlbin;

– RTVS, STV 1, rozhovor pre Národnostný magazín – srbský, 10.11.2014 (2 min.), dostupné tiež na: <http://www.rtv.sk/televizia/program/detail/105/narodnostny-magazin/archiv?date=10.11.2014>;

– RTVS, SRo 2 Regina, kronika O nás – avízo, 25. 11. 2014 (2 min.), <http://static-media.rtv.sk/items/225/5474963bda9f5.mp3>

– RTVS, SRo 1 Slovensko, Príbeh letca Otta Smika – 1 časť, 24. 11. 2014 (3 min.), dostupné tiež na:

<http://static-media.rtv.sk/items/225/547496fa76e8e.mp3>;

– RTVS, SRo 1 Slovensko, Príbeh letca Otta Smika – 2. časť, 25. 11. 2014 (3 min.), dostupné tiež na:

<http://static-media.rtv.sk/items/225/54746aea0ba68.mp3>;

– RTVS, SRo 1 Slovensko, Príbeh letca Otta Smika – 3. časť, 26. 11. 2014 (3 min.), dostupné tiež na:

<http://slovensko.rtv.sk/clanok/relacie/pribeh-na-tyzden/pribeh-letca-otta-smika-3-cast>;

– RTVS, Rádio Slovakia International, Osobnosti – Otto Smik – najúspešnejší slovenský pilot – stíhač, 27. 11. 2014 (3 min.) dostupné tiež na:

<http://static-media.rtv.sk/items/226/54771f80de6cc.mp3>;

Mgr. Jana ZAŤKOVÁ, PhD.

– prednáška Prvá svetová vojna – príčiny, priebeh a výsledky na historickom seminári Prvá svetová vojna a Malacky, Mestské centrum kultúry Malacky a Múzeum Michala Tillnera, 15. 5. 2014 (30 min.);

– RTVS, SRo 2 Regina, rozhovor o 1. svetovej vojne – vypuknutie, priebeh, 27. 6. 2014 (5 min.);

- RTVS, STV 1, Noviny RTVS, rozhovor o 1. svetovej vojne – vypuknutie, priebeh, 28. 6. 2014 (2 min.);
- RTVS, SRo 2 Regina, rozhovor o slovenskom vojakovi Matejovi Šramovi, 7. 7. 2014 (5 min.);
- RTVS, STV 1, Noviny RTVS, rozhovor o zajateckom tábore v Dunajskej Strede, 30. 10. 2014 (2 min.).

mjr. Mgr. Adrián TOMISKIN

- RTVS, SRo 2 Regina, relácia Depozitár B – rozprávanie o zbierke Výstrojný materiál s dôrazom na uniformu brig. gen. Jozefa Martina Kristína, 26. 8. 2014 (3,5 min.).

8. ARCHÍVNA ČINNOSŤ

V zmysle zákona č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov a naň nadväzujúcej Vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 628/2002 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov Vojenský historický archív Bratislava (ďalej „VHA“) vykonáva odborný dohľad nad vyradovacím konaním registratúrnych záznamov vo Vojenskom archíve – centrálnej registratúre Trnava, ako aj vo všetkých útvaroch a zariadeniach OS SR. K jednotlivým návrhom na vyradenie registratúrnych záznamov spracováva odborné posudky. Celý proces vyradovania podlieha súhlasu Odboru archívov a registratúr Ministerstva vnútra Slovenskej republiky. Dovedna bolo počas roku 2013 vybavených 555 návrhov na vyradenie registratúrnych záznamov (Ing. M. Ondruš 136 odborných posudkov na návrhy na vyradenie registratúrnych záznamov, Mgr. P. Kralčák, PhD. 331 rozhodnutí o vyradení registratúrnych záznamov, resp. odborných posudkov na návrhy na vyradenie registratúrnych záznamov, Mgr. A. Gajdáčová 88 odborných posudkov na návrhy na vyradenie registratúrnych záznamov, vojenských predpisov.) VHA prevzal po ukončení vyradovacieho konania od vojenských útvarov a zariadení OS SR v roku 2014 celkom 10 škatúl, 141 zväzkov a 28 ks vojenských predpisov.

8.1 Vedecko-výskumná činnosť – archívne spracovávanie vybraných archívnych fondov a zbierok

8.1. a) VEDECKÉ PROJEKTY

8.1. b) HLAVNÉ VEDECKÉ ÚLOHY RIEŠENÉ V ROKU 2014:

1. „Pracovný zbor národnej obrany 1940 -1944“

Vedecká úloha

Termín plnenia: september 2009 – december 2014

Riešitelia: Mgr. P. Kralčák, PhD.

Plánovaný výstup: monografia (vydanie VHÚ 2015).

Hodnotenie za rok 2014:

Vedecká úloha bola splnená v súlade s plánom. V spolupráci s občianskym združením Pro Militaria Historica bola monografia v rozsahu 168 strán v novembri 2014 vydaná.

8.1. c) HLAVNÉ VÝSKUMNÉ ÚLOHY RIEŠENÉ V ROKU 2014 (archívniectvo)

1. „Vojenské školstvo“

Výskumná úloha

Termín plnenia: január 2010 – december 2017

Riešitelia: Ing. P. Krajčírovič, Ing. M. Ondruš, Mgr. Z. Šutaríková

Plánovaný výstup: inventáre podľa názvov škôl (vydanie priebežne 2011-2017).

Hodnotenie za VR 2014:

Archívny fond „Vojenská škola Jána Žižku z Trocnova“.

Mgr. Z. Šutaríková spracovala 4 archívne škatule. Zároveň napísala 24 strán rukopisu inventárneho fondu. Plnenie výskumnej úlohy pokračuje podľa plánu.

2. „Krajská vojenská ubytovacia a stavebná správa Bratislava“

Výskumná úloha

Termín plnenia: január 2012 – september 2014

Riešitelia: Ing. M. Ondruš

Plánovaný výstup: združený inventár (vydanie VHÚ 2014).

V súlade s plánom Ing. M. Ondruš spracoval 9 archívnych škatúl fondu a napísal 27 strán rukopisu inventára. Inventár v rozsahu 48 strán bol v auguste 2014 vydaný.

3. „Krajská vojenská ubytovacia a stavebná správa Nitra“

Výskumná úloha

Termín plnenia: september 2014 – marec 2015

Riešitelia: Ing. M. Ondruš

Plánovaný výstup: združený inventár (vydanie VHÚ 2015).

V súlade s plánom Ing. M. Ondruš spracoval 12 archívnych škatúl fondu a napísal 10 strán rukopisu inventára.

4. „Ministerstvo obrany Slovenskej republiky - spisy obyčajné 1943-1944“

Výskumná úloha

Termín plnenia: január 2010 – december 2018

Riešitelia: Mgr. V. Gabáni

Plánovaný výstup: inventár (vydanie 2019).

Mgr. V. Gabáni spracoval 118 archívnych škatúl. Zároveň napísal 129 strán rukopisu inventárneho fondu. Plnenie výskumnej úlohy pokračuje podľa plánu.

5. „Veliteľstvo V. zboru“

Výskumná úloha

Termín plnenia: január 2012 – december 2014

Riešitelia: Ing. Peter Krajčírovič

Plánovaný výstup: inventár (vydanie 2015).

Ing. Krajčírovič spracoval 9 archívnych škatúl a napísal 10 strán rukopisu inventára. Plnenie výskumnej úlohy pokračuje podľa plánu.

6. „Inventárny zoznam archiválií“

Výskumná úloha

Termín plnenia: priebežne

Riešitelia: Mgr. Andrea Gajdáčová

Plánovaný výstup: zoznam (vydanie 2015).

Mgr. A. Gajdáčová archivne spracovala a uložila 56 archívnych škatúl prevzatých od vojenských útvarov a zariadení a napísala 35 strán zoznamu.

Neplánovaná úloha

7. ZVV - Inšpekcia vojnových hrobov

Výskumná úloha

Termín plnenia: jún 2014 – jún 2015

Riešitelia: Mgr. Zuzana Šutaríková

Plánovaný výstup: zoznam (vydanie 2015).

Mgr. Šutaríková spracovala 5 archívnych škatúl. Momentálny počet strán rozsahu spracovávaného inventára 5 strán, predpokladaná dĺžka 50 strán. Plnenie výskumnej úlohy pokračuje podľa plánu.

8.2 V sledovanom období archív realizoval archívne služby žiadateľom z rezortu obrany SR a z radov civilnej verejnosti:

- v roku 2014 bolo vybavených písomných 1 251 žiadostí. Väčšina agendy VHA okrem vyradovacieho konania sa týkala výpisov z kmeňových listov vojakov a poddôstojníkov.

Konzultácie a obsluha v bádateľni

- počet návštev v bádateľni	328
- počet bádateľov (nárast fyzických osôb)	145
- počet predložených archívnych škatúl	1 461
- počet vyhladaných a predložených archívnych jednotiek	4 912

Špeciálne zbierky

- počet návštevníkov v špeciálnych zbierkach	24
- počet návštev v špeciálnych zbierkach	64

Pre potreby bádateľov a na plnenie správnych úkonov VHA bolo prekopírovaných 3 541 strán archívnych dokumentov. VHA vybral v sledovanom období za služby poskytované verejnosti sumu v celkovej výške 1 049,45 €.

8.3 Oblasť ochrany archívnych dokumentov a zbierok:

Ochrana archívnych fondov a zbierok sa zabezpečovala v rámci existujúcich finančných, materiálnych a personálnych možností VHA. Pracovníčka Mgr. A. Gajdáčová 2x týždenne sledovala a zapisovala hodnoty teploty a relatívnej vlhkosti vzduchu. Na základe výsledkov meraní klimatických podmienok v depozitoch boli prijímané bezprostredné opatrenia. Teplota a vlhkosť vzduchu v skladových priestoroch sa udržiavali pravidelným vetraním.

8.4 Prednášky na tému „Vyradovanie a archivovanie v OS SR“ vo Vojenskej akadémii Liptovský Mikuláš – kurzy pracovníčok PAB

Prednášky boli vykonané na kurze pre pracovníkov pracovísk administratívnej bezpečnosti OS SR, ktorú organizuje Akadémia obrany OS SR v Liptovskom Mikuláši pod záštitou Bezpečnostného úradu MO SR. Prednášky pracovníka archívu Ing. M. Ondruša boli zamerané na tému „Vyradovanie registratúrnych záznamov a ich archivovanie v podmienkach OS SR“. Ing. M. Ondruš vykonal lektorskú činnosť na úseku vyradovania registratúrnych záznamov – Akadémia OS SR gen. M. R. Štefánika Liptovský Mikuláš – 960 minút.

Výkon vybraných odborných činností VHA

Výkon vybraných odborných činností VHA	Počet
Spracované archívne fondy a zbierky (počet škatúl)	213
Vypracované inventáre a katalógy (počet titulov/počet strán)	1/276
Počet návštev v bádateľni/špeciálne zbierky	328/64
Počet vybavených žiadostí	1 252
Počet poskytnutých arch. škatúl/arch. jednotiek	1 461/4 912

9. MÚZEJNÁ ČINNOSŤ

Zamestnanci VHM - pracovníci Vojenského historického múzea (ďalej „VHM“) plnili odborné úlohy v súlade s hlavnými plánovacími dokumentmi VHÚ na rok 2014, s dôrazom na odborné úlohy stanovené v oblasti múzejníctva v zákone č. 206/2009 Z. z. o múzeách a galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty, ako aj o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov .

Osobitný dôraz kládli na dopĺňovanie a rozširovanie zbierok VHM Piešťany. K 31.12.2014 do zbierkového fondu VHM Piešťany pribudlo 163 ks zbierkových predmetov v súhrnnej hodnote 48 044,50 €. Z toho do zbierok Múzejného oddelenia Piešťany (ďalej „Mo Piešťany“) 162 ks zbierkových predmetov a do zbierok Múzejného oddelenia Svidník (ďalej „Mo Svidník“) 1 ks zbierkového predmetu. VHM v hodnotenom období získalo na základe zmlúv o bezodplatnom prevode hnutel'ného majetku štátu 62 predmetov kultúrnej hodnoty v súhrnnej hodnote 46 584, 00 €, darom 101 ks predmetov kultúrnej hodnoty v celkovej hodnote 1 450,50 €. K tomu je potrebné pripočítať 9 predmetov kultúrnej hodnoty získaných darom ešte v roku 2013 a do knihy prírastkov zapísaných v roku 2014 pod prírastkovým číslom 2014/00129 P - 2014/00137 P, v súhrnnej hodnote 135,00 €. V akvizičnej činnosti pokračoval výber techniky, materiálu a náhradných dielov od útvarov a zariadení, na ktoré boli cestou Agentúry správy majetku

MO SR spracované zmluvy o bezodplatnom prevode majetku štátu. V roku 2014 bolo štatutárom podpísaných 9 zmlúv o bezodplatnom prevode a 1 prevod správy majetku. Zo súhrnného počtu bolo zrealizovaných 8 zmlúv, jedna zmluva realizovaná v januári 2015. V súlade so zmluvami o bezodplatnom prevode majetku štátu boli vykonané prevozy leteckého a automobilového materiálu z posádky Poprad, Nemecká a Nemšová. Na základe dohovoru s OS SR v roku 2014 bolo do priestorov VHM Piešťany v 12 kolobehoch prevezených 7 ks veľkorozmerných leteckých predmetov a materiálu z posádky Kuchyňa, v troch kolobehoch letecký materiál z posádky Nemšová, 1 ks automobilový prívies z posádky Nemšová a 2 ks nadrozmerného leteckého materiálu s posádky Rašov. V rámci zmlúv bol vykonaný prevoz malorozmerných predmetov z posádky Nemšová a AOS L. Mikuláš. V úzkej spolupráci s VTSÚ Záhorie bol vykonaný prevoz 2 ks 120 mm Pram/S. Na základe zmluvy o dielo bol zo strany MSM Martin s.r.o vykonaný prevoz ostrej munície z posádky Rašov a z VHM Piešťany za účelom jej delaborácie. Havarijný stav služobnej automobilovej techniky a nedostatok finančných prostriedkov na jej údržbu, prevádzku a opravu neumožňuje zo strany VHÚ vlastnými silami realizovať ďalšie prepravy zbierkových predmetov od útvarov a zariadení. Generálne opravy a stredné opravy služobnej automobilovej techniky (nákladné automobily, špeciálne vozidlá) nebolo možné zabezpečiť z rozpočtu RO VHÚ.

V hodnotenom období pracovníci VHM v súlade so zákonom č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov vykonali:

- základné ošetrovanie na 2 311 ks múzejných predmetov (Mo Piešťany 1199 ks, Mo Svidník 1112 ks),
- konzerváciu 118 ks zbierkových predmetov (Mo Piešťany 110 ks, Mo Svidník 8 ks),
- čiastočné reštaurovanie a opravu 7 ks zbierkových predmetov (Mo Piešťany).

V úzkej súčinnosti s Klubom priateľov vojenského historického múzea boli vykonané kontroly 83 ks zbierkových predmetov (pásovej, obrnenej techniky a automobilovej techniky po zimnom a letnom období v expozícii - hangár I, hangár II, hangár III, žienijný dvor a vonkajšia expozícia), spojené s údržbou menšieho rozsahu a doplnením prevádzkových náplní, ako aj preskúšaním pohonných jednotiek.

Depozitár – kasárne VHM – bolo vykonané základné ošetrovanie automobilovej techniky (115 zbierkových predmetov). V posledných rokoch vplyvom poveternostných podmienok sa zhoršil stav zbierkových predmetov uložených v depozitároch na voľnej ploche a vystavovaných vo vonkajšej expozícii na letisku. Dôvodom bol nedostatočný počet odborných zamestnancov a finančných prostriedkov na ochranu zbierkových predmetov. V hodnotenom období sa vykonalo len základné ošetrovanie a konzervácia veľkorozmerných zbierkových predmetov. K podstatnému zlepšeniu ich ochrany môže dôjsť len za predpokladu, že v areáli VHM v Piešťanoch budú postavené nové expozičné haly pre veľkorozmerné predmety a nové kryté depozitáre pre veľkorozmerné predmety.

V roku 2014 bola vykonaná len fyzická inventúra vo vybraných zbierkach. Revízie zbierok sa v roku 2014 nevykonávali z dôvodu nedostatku odborných zamestnancov múzea a plnenia iných stanovených úloh (príprava zbierkových predmetov na digitalizáciu).

V roku 2014 vykonali pracovníci Mo Svidník mimoriadnu fyzickú kontrolu šiestich zbierok: II. – Pištoly a revolvery, XI. – Chemický materiál, XVI. – Bojové zástavy, XVII. – Obrazy a plastiky, XVIII. – Proviantný materiál, XXI. – Zdravotnícky materiál.

V roku 2014 bolo v Mo Svidník zrealizované prevzatie šiestich zbierok: II. – Pištoly a revolvery, X. – Spojovací materiál, XI. – Chemický materiál, XVII. – Obrazy a plastiky, XVIII. – Proviantný materiál, XX. – Optický materiál.

Vo výskumnej činnosti ako jednej zo základných múzejných aktivít si kladlo za cieľ sprostredkovať poznatky o získaných zbierkových predmetoch, predovšetkým informácie obsiahnuté v samotných zbierkových predmetoch a písomnostiach, prípadne inak zdokumentované historické informácie. Zamestnanci múzea dovedna vypracovali 164 návrhov na nadobudnutie zbierkových predmetov (Mo Piešťany 162, Mo Svidník 2 návrhy). Spracované poznatky o zbierkových predmetoch boli ďalej zapracované do II. stupňovej evidencie zbierkových predmetov a do katalógu zbierkových predmetov VHM Piešťany.

Pracovníci múzea pokračovali v spracovávaní podkladových materiálov do pripravovaného sprievodcu múzeom a katalógu vystavovaných zbierkových predmetov. Ďalej spracúvali podklady do II. stupňovej evidencie. Od roku 2012 VHM Piešťany vedie elektronickú evidenciu zbierkových predmetov v programe ESEZ 4G.

V programe ESEZ je k 31.12.2014 do I. stupňovej evidencie zapísaných 7 858 zbierkových predmetov zo súhrnného počtu 19 352 zbierkových predmetov zapísaných v prírastkových knihách VHM Piešťany. Z toho Mo Svidník 955 zo súhrnného počtu 10 542 zbierkových predmetov zapísaných v prírastkových knihách Mo Svidník a Mo Piešťany 6 903 zo súhrnného počtu 8 810 zbierkových predmetov zapísaných v prírastkových knihách Mo Piešťany. V programe ESEZ je do II. stupňovej evidencie zapísaných 6 319 zbierkových predmetov (Mo Svidník 38, Mo Piešťany 6 280).

Pracovníci múzea pokračovali vo výbere a príprave zbierkových predmetov do digitalizácie. K 31.12.2014 je na digitalizáciu pripravených 1 798 zbierkových predmetov. Zbierkové predmety sú vybrané z Mo Piešťany. Vzhľadom na nespracovanú II. stupňovú evidenciu zbierkových predmetov v programe ESEZ 4G, v Mo Svidník neboli ich zbierkové predmety zaradené do procesu digitalizácie.

V odbornej a metodickej činnosti pracovníci múzea poskytovali pomoc pri zriaďovaní Siení cti a slávy v útvaroch a zariadeniach OS SR. Vykonávali konzultačnú a poradenskú činnosť pre záujmové združenia, kluby vojenskej histórie, inštitúcie a jednotlivcov k problematike vojenstva a výzbroje armády.

Komisia na tvorbu zbierok (ďalej len „Komisia“) spolu zasadala 8-krát, (12.2.2014, 19.3.2014, 16.4.2014, 11.6.2014, 9.7.2014, 10.9.2014, 16.10.2014, 26.11.2014). Účasť členov na zasadaniach bola viac ako 70%. Komisii bolo predložených 164 návrhových listov (162 návrhov predložili zamestnanci Mo Piešťany, 2 návrhy zamestnanci Mo Svidník), z ktorých Komisia schválila dovedna 163 návrhových listov na nadobudnutie zbierkových predmetov a ich zaradenie do múzejných zbierok a súčasne stanovila ich múzejnú hodnotu. Jeden návrhový list z Mo Svidník nebol schválený.

Prijaté zbierkové predmety boli do zbierok VHM Piešťany zaradené nasledovne:

Mo Piešťany 162 ks

- do zbierky číslo I. – Chladné zbrane – 1 zbierkový predmet,
- do zbierky číslo II. – Pištoly a revolyvery – 1 zbierkový predmet,
- do zbierky číslo III. – Pušky a karabíny – 1 zbierkový predmet
- do zbierky číslo IV. – Automatické zbrane – 19 zbierkových predmetov,
- do zbierky číslo V. – Delostrelecká technika – 7 zbierkových predmetov,
- do zbierky číslo VI. – Tanky a obrnená technika – 1 zbierkový predmet,
- do zbierky číslo VII. – Letecká technika – 2 zbierkové predmety,
- do zbierky číslo IX. – Strelivo a náloživo – 25 zbierkových predmetov,
- do zbierky číslo XIII. – Automobilová technika – 2 zbierkové predmety,
- do zbierky číslo XIV. – Výstrojný materiál – 14 zbierkových predmetov,
- do zbierky číslo XV. – Rady, vyznamenania, medaily, odznaky – 7 zbierkových predmetov,
- do zbierky číslo XVI. – Bojové zástavy, štandardy, vlajky – 1 zbierkový predmet,
- do zbierky číslo XVIII. – Rôzny múzejný materiál – 17 zbierkových predmetov,
- do zbierky číslo XXI. – Písomnosti – 64 zbierkových predmetov.

Mo Svidník 1ks

- do zbierky číslo XVIII. – Rôzny múzejný materiál – 1 zbierkový predmet.

V sledovanom období boli na zbierkové predmety VHM Piešťany spracované výpožičkové, nájomné a darovacie zmluvy:

Výpožičné zmluvy:

Vojenské historické múzeum Piešťany má k 31.12.2014 uzavretých 52 platných výpožičných zmlúv, z toho 22 s vojenskými útvarmi („VÚ“), 13 s rôznymi organizáciami a 17 s obcami, resp. mestami. V roku 2014 bolo uzavretých 21 výpožičných zmlúv, z toho 1 krátkodobá, 14 s vojenskými útvarmi, 3 s organizáciami a 4 s obcou. V súčasnosti je zo zbierok VHÚ VHM Piešťany vypožičaných 425 ZP a 110 PEMM, z toho Vojenským útvarom 226 ZP a 67 PEMM, organizáciám 60 ZP a 43 PEMM (spolu 103 predmetov) a obciam a mestám 96 ZP.

Nájomné zmluvy:

VHM Piešťany má v súčasnosti platných 9 nájomných zmlúv, z čoho 3 boli uzavreté v roku 2014 (1 doriešená z r. 2013 a 2 nové). Jedna zmluva bola pritom

krátkodobá (ZoN č. 5/2013 – od 1.1.2014 do 30.6.2014), v rámci ktorej je nedoriešené navrátenie 1 ZP zo zbierky AT. Ide o PEMM 1049/2007. Spolu je prenajatých 27 ZB (10xLT, 5xTOT, 8xAT, 4xDM), pričom nájomné za všetky ZP činí 1281 €/rok. + Caproni 1000 € (výpožičná zmluva Z/BTS/MARK/60/34/2011) platná do 7.6.2015

Darovacie zmluvy:

V roku 2014 bolo podpísaných 6 darovacích zmlúv, ktorými VHM Piešťany získalo do svojich zbierok dovedna 168 predmetov múzejnej hodnoty. Do zbierok bolo z toho prijatých 101 zbierkových predmetov v súhrnnej hodnote 1 460,50 €;

1 ZP do Zbierky I – Chladné zbrane

12 ZP do Zbierky XIV – Výstrojný materiál

7 ZP do Zbierky XV – Rady a vyznamenania

17 ZP do Zbierky XIX – Rôzny múzejný materiál

64 ZP do Zbierky XXII – Písomnosti.

9 predmetov čaká na spracovanie, 6 predmetov bolo zaradených do pomocnej evidencie. 63 ks zbierkových predmetov bolo zaradených do príručnej knižnice VHM Piešťany pod číslami : C1579 – C1641.

Tabuľka: Prehľad prezentačnej činnosti VHM

Dátum	Miesto konania sa akcie	Názov akcie
17.1.2014	Centrálna expozícia VHM Svidník	Z histórie mesta Svidník 2014
10.4.2014	Centrálna expozícia VHM Svidník	Kampaň Zväzu múzeí Slovenska – "Československí legionári v Taliansku"
28.4.2014	Centrálna expozícia VHM Svidník	Vernisáž výstavy „Vojna v regióne, Rodáci vo vojne“
2.5.2014	Prednášková sieň SNM – Múzeum Ukrajinskej kultúry vo Svidníku	„Boje v Karpatoch 1914-1915“
14.-16.5.2014	Výstavné pavilóny INCHEBA – Bratislava	„VHÚ na veľtrhu obrannej techniky IDEB 2014“
17.5.2014	Expozície VHM Piešťany, Mo Svidník	„Noc múzeí a galérií 2014“
21.5.2014	Centrálna expozícia VHM Svidník	„Archívne dni vo VHM vo Svidníku“
22.5.2014	Centrálna expozícia VHM Svidník	„Vernisáž výstavy Spomienky na SNP“
6.-9.8.2014	VTSÚ Záhorie	„Slovenské piesky“
3.9.2014	Pamätník 1. čs. armádneho zboru na Dukle	„Brigáda príslušníkov nemeckého Bundeswehru a 2. m. b. Prešov“
6.9.2014	VHM Piešťany	„Deň ozbrojených zločiek a záchranných systémov s deťmi“
25.9.2014	Expozície VHM Mo Svidník	„Prípravy 70.výročia Karpatsko – Duklianskej operácie“
6.10.2014	Expozície VHM Mo Svidník	„Oslavy 70. výročia Karpatsko-Duklianskej operácie a dňa obetí Dukly“

Tabuľka: Výkon odbornej správy zbierkových predmetov k 31.12.2014

Výkon odbornej správy zbierkových predmetov	Počet
Súhrnný počet zaevidovaných zbierkových predmetov – kusov	19 352
Súhrnný počet prírastkových čísiel	17 063
- <i>Mo Piešťany</i>	
Súhrnný počet zaevidovaných zbierkových predmetov – kusov	8 810
Súhrnný počet prírastkových čísiel	8 290
- <i>Mo Svidník</i>	
Súhrnný počet zaevidovaných zbierkových predmetov – kusov	10 542
Súhrnný počet prírastkových čísiel	8 773
Nadobudnuté zbierkové predmety v roku 2014 spolu	163
- Mo Piešťany	162
- Mo Svidník	1
Chronologická evidencia – 1. stupeň v roku 2014	162
Katalogizácia – 2. stupeň v roku 2014	257
- Mo Piešťany	257
- Mo Svidník	0
Počet zapísaných zbierkových predmetov v programe ESEZ – 1. stupeň	7 858
- Mo Piešťany	6 903
- Mo Svidník	955
Počet zapísaných zbierkových predmetov v programe ESEZ – 2. stupeň	6 318
- Mo Piešťany	6 280
- Mo Svidník	38
Vyradenie múzejných predmetov v roku 2014	0
Ošetrovanie zbierkových predmetov dovedna:	2 311
- Základné ošetrovanie	
- Mo Piešťany	1 199
- Mo Svidník	1 122
- Konzervácia	
- Mo Piešťany	110
- Mo Svidník	8
- čiastočné reštaurovanie	
- Mo Piešťany	7
- Mo Svidník	0
- kompletne reštaurovanie	
- Mo Piešťany	0
- Mo Svidník	0

Základné ošetrovanie zbierkových predmetov Mo Piešťany k 31.12.2014	
Názov zbierky	Počet
Zbierka I – Chladné zbrane	61 ks
Zbierka II – Pištoly a revolvery	29 ks
Zbierka III – Pušky a karabíny	71 ks
Zbierka IV – Automatické zbrane	57 ks
Zbierka V – Delostrelecká technika	38 ks
Zbierka VI – Tanky a obrnená technika	20 ks
Zbierka VII – Letecká technika	58 ks
Zbierka VIII – Technika PVO	5 ks
Zbierka IX – Strelivo a náloživo	62 ks
Zbierka X – Spojovací materiál	10 ks
Zbierka XI – Chemický materiál	0 ks
Zbierka XII – Ženijný materiál	0 ks
Zbierka XIII – Automobilová technika	115 ks
Zbierka XIV – Výstrojný materiál	140 ks
Zbierka XV – Rady, vyznamenania a medaily	12 ks
Zbierka XVI – Bojové zástavy, štandardy, vlajky	7 ks
Zbierka XVII – Obrazy a plastiky	0 ks
Zbierka XVIII – Proviantný materiál	10 ks
Zbierka XIX – Rôzny múzejný materiál	137 ks
Zbierka XX – Optický materiál	110 ks
Zbierka XXI – Zdravotnícky materiál	15 ks
Zbierka XXII – Písomnosti	150 ks
SPOLU	1 107 ks

Konzervácia zbierkových predmetov Mo Piešťany k 31.12.2014	
Názov zbierky	Počet
Zbierka I – Chladné zbrane	61 ks
Zbierka II – Pištole a revolvery	29 ks
Zbierka III – Pušky a karabíny	29 ks
Zbierka IV – Automatické zbrane	14 ks
Zbierka V – Delostrelecká technika	4 ks
Zbierka VI – Tanky a obrnená technika	4 ks
Zbierka VII – Letecká technika	0 ks
Zbierka VIII – Technika PVO	0 ks
Zbierka IX – Strelivo a náloživo	0 ks
Zbierka X – Spojovací materiál	0 ks
Zbierka XI – Chemický materiál	0 ks
Zbierka XII – Ženijný materiál	0 ks
Zbierka XIII – Automobilová technika	0 ks
Zbierka XIV – Výstrojný materiál	0 ks
Zbierka XV – Rady, vyznamenania a medaily	12 ks
Zbierka XVI – Bojové zástavy, štandardy, vlajky	7 ks
Zbierka XVII – Obrazy a plastiky	0 ks
Zbierka XVIII – Proviantný materiál	0 ks
Zbierka XIX – Rôzny múzejný materiál	0 ks
Zbierka XX – Optický	0 ks
Zbierka XXI – Zdravotnícky materiál	0 ks
Zbierka XXII – Písomnosti	0 ks
SPOLU	160 ks

Základné ošetrovanie zbierkových predmetov Mo Svidník k 31.12.2014	
Názov zbierky	Počet
Zbierka I – Chladné zbrane	40 ks
Zbierka II – Pištole a revolvery	45 ks
Zbierka III – Pušky a karabíny	240 ks
Zbierka IV – Automatické zbrane	120 ks
Zbierka V – Delostrelecká technika	7 ks
Zbierka VI – Tanky a obrnená technika	1 ks
Zbierka VII – Letecká technika	0 ks
Zbierka VIII – Technika PVO	0 ks
Zbierka IX – Strelivo a náloživo	75 ks
Zbierka X – Spojovací materiál	15 ks
Zbierka XI – Chemický materiál	60 ks
Zbierka XII – Ženijný materiál	40 ks
Zbierka XIII – Automobilová technika	2 ks
Zbierka XIV – Výstrojný materiál	199 ks
Zbierka XV – Rady, vyznamenania a medaily	75 ks
Zbierka XVI – Bojové zástavy, štandardy, vlajky	2 ks
Zbierka XVII – Obrazy a plastiky	25 ks
Zbierka XVIII – Proviantný materiál	65 ks
Zbierka XIX – Rôzny múzejný materiál	17 ks
Zbierka XX – Optický materiál	10 ks
Zbierka XXI – Zdravotnícky materiál	19 ks
Zbierka XXII – Písomnosti	55 ks
SPOLU	1 112 ks

Konzervácia zbierkových predmetov Mo Svidník k 31.12.2014	
Názov zbierky	Počet
Zbierka I – Chladné zbrane	0 ks
Zbierka II – Pištoly a revolvery	0 ks
Zbierka III – Pušky a karabíny	0 ks
Zbierka IV – Automatické zbrane	0 ks
Zbierka V – Delostrelecká technika	7 ks
Zbierka VI – Tanky a obrnená technika	1 ks
Zbierka VII – Letecká technika	0 ks
Zbierka VIII – Technika PVO	0 ks
Zbierka IX – Strelivo a náloživo	0 ks
Zbierka X – Spojovací materiál	0 ks
Zbierka XI – Chemický materiál	0 ks
Zbierka XII – Ženijný materiál	0 ks
Zbierka XIII – Automobilová technika	0 ks
Zbierka XIV – Výstrojný materiál	0 ks
Zbierka XV – Rady, vyznamenania a medaily	0 ks
Zbierka XVI – Bojové zástavy, štandardy, vlajky	0 ks
Zbierka XVII – Obrazy a plastiky	0 ks
Zbierka XVIII – Proviantný materiál	0 ks
Zbierka XIX – Rôzny múzejný materiál	0 ks
Zbierka XX – Optický materiál	0 ks
Zbierka XXI – Zdravotnícky materiál	0 ks
Zbierka XXII – Písomnosti	0 ks
SPOLU	8 ks

Návštevnosť expozícií / výstav VHM za obdobie od 1. 1. 2014 – 31.12.2014

Tabuľka: Múzejné expozície VHM a ich návštevnosť v roku 2014

EXPOZÍCIA	POČET NÁVŠTEVNÍKOV
Stála expozícia „Výzbroj čs. armády v r. 1945 – 1992“, Piešťany	8 533
Centrálna expozícia „Vojenské dejiny Slovenska v r. 1914 – 1945“, Svidník	9 724
Vyhliadková veža Dukla	11 327
Otvorenie sezóny a Noc múzeí, Piešťany	1 250
Deň ozbrojených zložiek s deťmi, Piešťany	2 500
Spolu	33 334

Tabuľka: Prehľad návštevnosti na pracoviskách VHM v roku 2014

PRACOVISKÁ VHM	POČET NÁVŠTEVNÍKOV
Expozícia VHM v Piešťanoch	8 533
Expozícia VHM vo Svidníku	9 724
Vyhliadková veža Dukla	11 327
Spolu	29 584

Okrem spomenutých kultúrno-spoločenských akcií sa pracovníci VHM podieľali na realizácii niekoľkých tematických výstav a ďalších kultúrno-spoločenských akcií:

Tabuľka: Prehľad expozícií, podujatí a akcií VHM v roku 2014

EXPOZÍCIE – PODUJATIE – AKCIA	POČET
Stále expozície	3
Dlhodobé výstavy	1
Krátkodobé tematické výstavy	4
Kultúrno-spoločenské podujatia	11
Spolu	19

EXPOZÍCIE :

- expozícia VHM v Piešťanoch „Výzbroj čs. armády v rokoch 1945-1992“,
- expozícia VHM vo Svidníku „Vojenské dejiny Slovenska v rokoch 1914 – 1945“,
- expozícia VHM v prírodnom areáli Dukla.

10. ZAHRANIČNÉ AKTIVITY

a) zahraničné pracovné cesty: medzinárodné vedecké konferencie a iné aktivity

Česká republika, Praha, 17. 4. 2014 (1 osoba x 1deň, plk. Mgr. Miloslav Čaplovič, PhD.), plánovaná ZPC, aktívna účasť na rokovaní Rady Národného múzea Praha.

Česká republika, Hradec Králove, 1. 4. - 3. 4. 2014 (1 osoba x 3 dni, plk. Mgr. Miloslav Čaplovič, PhD.), plánovaná ZPC, aktívna účasť na IX. ročníku konferencie České, slovenské, československé dejiny 20. stoloťí.

Česká republika, Hrabyně, 2. 6. – 3. 6. 2014 (1 osoba x 2 dni, Dr. Imrich Purdek), plánovaná ZPC, účasť člena na 11. zasadaní Spoločnej medzivládnej slovensko-českej komisie pre starostlivosť o vojnové hroby.

Česká republika, Praha, 16. 9. – 18. 9. 2014 (2 osoby x 3 dni, plk. Mgr. Miloslav Čaplovič, PhD., Mgr. Jana Zaťková, PhD.), neplánovaná ZPC, aktívna účasť na medzinárodnej vedeckej konferencii 1914 – Proměny společnosti a státu ve válce.

Maďarská republika, Budapešť, 30. 6. – 4. 7. (1 osoba x 5 dní, Dr. Segeš), plánovaná ZPC, aktívna účasť a prednesenie referátu na tému Prvé mesiace Veľkej vojny očami radového vojaka na medzinárodnej vedeckej konferencii k 100. výročiu prvej svetovej vojny.

Talianska republika, Rím Fogliano, 20. 10. – 24. 10. 2014 (1 osoba x 5 dní, Dr. Imrich Purdek), plánovaná ZPC, účasť člena na II. zasadaní Spoločnej medzivládnej slovensko-talianskej komisie pre starostlivosť o vojnové hroby.

Česká republika, Praha, 29. 10. – 31. 10. 2014 (3 osoby x 3 dni, Mgr. Peter Kralčák, PhD., Ing. Peter Krajčírovič, Mgr. Milena Balcová), neplánovaná ZPC, bilaterálne rokovania s vedením Vojenského ústředního archívu Praha.

Spolková republika Rakúsko, Viedeň, 11. 11. 2014 (1 osoba x 1 deň, Mgr. Matej Medvecký, PhD.), plánovaná ZPC, aktívna účasť na medzinárodnej vedeckej konferencii „Verejné procesy počas komunizmu“.

b) zahraničné pracovné cesty: archívny výskum, štúdium, odborná spolupráca

1. Česká republika

Česká republika, Praha, 13. 4. – 17. 4. 2014 (1 osoba x 5 dní, doc. PhDr. Jozef Bystrický, CSc.), plánovaná ZPC, aktívna účasť na vedeckej konferencii k 70. výročiu bojov 1. čs. samostatnej brigády v ZSSR na pravobrežnej Ukrajine a vzniku 1. čs. armádneho zboru v ZSSR.

Česká republika, Brno, 14. 4. – 18. 4. 2014 (1 osoba x 5 dní, Dr. Segeš), plánovaná ZPC – archívny a knižný výskum slovacikálnych militárií v Moravskom zemskom archíve a v Archíve mesta Brna.

Česká republika, Praha, 12. 5. – 16. 5. 2014 (3 osoby x 5 dní, PhDr. Igor Baka, PhD., Mgr. Alexej Maskalík, PhD., Mgr. Matej Medvecký, PhD.), plánovaná ZPC – archívny výskum slovacikálnych militárií vo VÚA-VHA Praha, v Národnom archíve Praha a Archíve Ministerstva zahraničných vecí ČR Praha.

Česká republika, Praha, 12. 5. – 16. 5. 2014 (1 osoba x 5 dní, PhDr. František Cséfalvay, CSc.), plánovaná ZPC – archívny výskum slovacikálnych militárií vo VÚA-VHA Praha a v Archíve bezpečnostných zložiek v Prahe.

Česká republika, Praha, 16. 6. – 20. 6. 2014 (2 osoby x 5 dní, PhDr. Igor Baka, PhD., Mgr. Alexej Maskalík, PhD.), plánovaná ZPC – archívny výskum slovacikálnych militárií vo VÚA-VHA Praha a v Agentúre personalistiky MO ČR a Národnom archíve Praha.

Česká republika, Praha, 18. 11. – 21. 11. 2014 (1 osoba x 4 dni, doc. PhDr. Jozef Bystrický, CSc.), plánovaná ZPC, archívny výskum v Archíve bezpečnostných zložiek v Prahe.

Česká republika, Praha, 9. 12. – 11. 12. 2014 (2 osoby x 3 dni, PhDr. Igor Baka, PhD., Mgr. Alexej Maskalík, PhD.), plánovaná ZPC – archívny výskum slovacikálnych militárií vo VÚA-VHA Praha a v Agentúre personalistiky MO ČR a Národnom archíve Praha.

2. Maďarsko

Maďarská republika, Budapešť, 16. 6. – 20. 6. 2014 (1 osoba x 5 dní, Mgr. Peter Chorvát, PhD.), plánovaná ZPC, archívny výskum slovacikálnych militárií vo Vojenskom historickom archíve a v Maďarskej národnej knižnici v Budapešti.

Maďarská republika, Budapešť, 30. 6. – 4. 7. 2014 (1 osoba x 5 dní, Dr. Segeš), plánovaná ZPC – archívny výskum a štúdium slovacikálnych militárií vo Vojenskom historickom archíve v Maďarskom národnom archíve a Maďarskej národnej knižnici v Budapešti.

Maďarská republika, Budapešť, 15. 12. – 18. 12. 2014 (1 osoba x 4 dni, Mgr. Peter Chorvát, PhD.), plánovaná ZPC, archívny výskum slovacikálnych militárií vo Vojenskom historickom archíve a v Maďarskej národnej knižnici v Budapešti.

3. Spolková republika Rakúsko

Spolková republika Rakúsko, Viedeň, 29. 9. – 3. 10. 2014 (1 osoba x 5 dní, Mgr. Peter Chorvát, PhD.), plánovaná ZPC – archívny výskum slovacikálnych militárií vo Vojnovom archíve vo Viedni.

Spolková republika Rakúsko, Viedeň, 3. 11. – 7. 11. 2014 (1 osoba x 5 dní, Mgr. Jana Zaťková, PhD.), plánovaná ZPC – archívny výskum slovacikálnych militárií vo Vojnovom archíve a v Národnej knižnici vo Viedni.

Spolková republika Rakúsko, Viedeň, 26. 11. – 28. 11. 2014 (1 osoba x 5 dní, Mgr. Jana Zaťková, PhD.), plánovaná ZPC – archívny výskum slovacikálnych militárií vo Vojnovom archíve a v Národnej knižnici vo Viedni.

Spolková republika Rakúsko, Viedeň, 26. 11. – 28. 11. 2014 a 1. 12. – 2. 12. 2014 (1 osoba x 5 dní, Dr. Segeš), plánovaná ZPC – archívny výskum slovacikálnych militárií vo Vojenskom historickom archíve Rakúskeho štátneho archívu a v Archíve mesta Viedeň.

Spolková republika Rakúsko, Viedeň, 13. 12. – 18. 12. 2014 (1 osoba x 5 dní, Mgr. Jana Zaťková, PhD.), plánovaná ZPC – archívny výskum slovacikálnych militárií vo Vojnovom archíve a v Národnej knižnici vo Viedni.

11. HODNOTENIE A ANALÝZA VÝVOJA VHÚ V ROKU 2014

VHÚ v roku 2014 plnil úlohy v rámci svojej pôsobnosti v podmienkach pretrvávajúceho nedostatku rozpočtových prostriedkov, ktoré dlhodobo výrazne sťažujú podmienky a bránia v komplexnom plnení plánovaných úloh ústavu, a to najmä v oblasti rutínnej a štandardnej údržby a ostatných tovarov a služieb. Rozpis záväzných ukazovateľov nezohľadňoval nevyhnutné náklady na postupné sprevádzkovanie objektov určených na užívanie VHM, a tiež na ochranu a revitalizáciu kultúrnych pamiatok a vojnových cintorínov v správe VHÚ. Činnosť VHÚ taktiež nepriaznivo ovplyvňoval aj poddimenzovaný počet odborných zamestnancov, predovšetkým vo VHM a VHA.

VHÚ aj v roku 2014, napriek uvedenej nepriaznivej skutočnosti, úspešne zabezpečoval rozvoj slovenskej vojenskej historickej vedy plnením plánovaných vedeckých projektov a úloh. V hodnotenom období nadviazal na úspechy dosiahnuté pri prezentovaní a sprístupňovaní dosiahnutých výsledkov prostredníctvom publikačnej činnosti a aktívnej účasti na vedeckých podujatiach doma i v zahraničí.

VHÚ, resp. jeho archívne pracovisko v Bratislave, v plnom rozsahu poskytoval archívne služby a plnil ostatné odborné úlohy vyplývajúce z jeho pôsobnosti, čím zabezpečoval rozvoj vojenského archívnictva v súlade so zákonom č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhláškou Ministerstva vnútra SR č. 628/2002 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

V oblasti múzejnej činnosti pokračoval v spolupráci s ozbrojenými silami SR podľa plánu prevozu predmetov múzejnej hodnoty z útvarov a zariadení OS SR, ktoré VHÚ získal na základe zmlúv o bezodplatnom prevode majetku štátu. Plnenie úloh vyplývajúcich pre VHM zo strategických cieľov návrhu stratégie

rozvoja múzeí a galérií v Slovenskej republike do roku 2018 výrazne negatívne ovplyvňuje skutočnosť, že sa do rozpočtu VHÚ na ich realizáciu v roku 2014 nepodarilo presadiť ich finančné krytie priamou dotáciou zriaďovateľa.

Napriek pretrvávajúcemu dlhodobému nedostatku rozpočtových prostriedkov sa podarilo v roku 2014 skvalitniť pracovné podmienky pre príslušníkov a zamestnancov VHÚ, ako aj podmienky pre domácich aj zahraničných návštevníkov v expozíciách VHM v Piešťanoch a Svidníku, ako aj bádateľov v priestoroch študovne VHA Bratislava.

12. HLAVNÉ SKUPINY UŽÍVATEĽOV VÝSTUPOV VHÚ

Rezort ministerstva obrany – ústredný orgán štátnej správy Ministerstvo obrany SR: rozvoj vojenskej historickej vedy, rozvoj medzinárodnej spolupráce v oblasti vojenskej historickej vedy, vojenského archívnictva a múzejníctva; odborná ochrana a využívanie národného kultúrneho dedičstva; expertízy, vojenskohistorické analýzy, odborné stanoviská a podkladové materiály, návrhy rozkazov prezidenta SR k historickým výročiam, k zapožičaniu bojových zástav vojenským útvarom a vojenským zväzkom, k zapožičaniu historických názvov a čestných názvov vojenským útvarom a vojenským zväzkom, návrhy rozkazov ministra obrany na priznanie znakov vojenským útvarom, školám, ústavom a zariadeniam rezortu ministerstva obrany, návrhy príhovorov a prejavov k historickým výročiam, vojenská symbolika, publikačná činnosť...;

Ozbrojené sily SR: publikačná činnosť, prednášky, vojensko-historické služby a iné druhy výstupov na podporu rozvoja vzdelávania a výchovy; odborná metodická a materiálna pomoc vojenským telesám v oblasti práce s vojenskými tradíciami;

Štátne orgány, inštitúcie, organizácie z iných rezortov: najmä Ministerstvo vnútra SR, Ministerstvo spravodlivosti SR, Ministerstvo zahraničných vecí (zastupiteľské úrady v zahraničí), Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, Ministerstvo kultúry SR: posudková a expertízna činnosť, odborné poradenstvo (medzinárodné dohody o vojnových hrobách, odškodňovanie, rehabilitácie...), opisy z archívnych dokumentov a výpisy z nich, odborné stanoviská pre potreby súdov, prokuratúr a vyšetrovateľov (vojnové represálie, vojnové zločiny...), referáty, prednášky;

Odborná a laická verejnosť: sprístupňovanie najnovších poznatkov vojenskej historickej vedy prostredníctvom publikačnej činnosti (syntézy, monografie, zborníky, odborný vojensko-historický časopis, štúdie, články), seminárov, konferencií, prednášok, výstav, poskytovania archívnych a knižničných služieb.